

HAJDÚ-BIHARI

XXXV. ÉVFOLYAM
46. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1978. II. 23., CSÜTÖRTÖK

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Központi képzés bizottsága

Tartott a KISZ Hajdú-Bihari pontként megválasztott év feladatait, és megválasztotta a munkára bízottakat. Ezzel a küldöttgyűléssel a szervezési és a személyzeti kérdések

MUNKÁSDOLGÁLÓK NAPTÁRA

1978. február 22-én született meg a KISZ Hajdú-Bihari megyei bizottsága. A bizottság feladatait, és megválasztotta a munkára bízottakat. Ezzel a küldöttgyűléssel a szervezési és a személyzeti kérdések

Az ünnepség elnöksége

Ünnepség Debrecenben a szovjet hadsereg megalakulásának 60. évfordulóján

Elkán Károly ünnepi beszédét mondja

Az ünnepség résztvevői

Az ünnepség résztvevői

A szovjet hadsereg megalakulásának 60. évfordulójára tiszteletére ünnepséget rendeztek Debrecenben, a Kosuth lakótelepen.

Az ünnepségen megjelent Sikula György, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, dr. Postás Sándor, az MSZMP Debrecen városi Bizottságának első titkára, dr. Alberth Béláné, a Hazafias Népfőrdőny Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Gál István, a Hajdú-Bihar megyei Tanács elnökhelyettese, Kollár János, a Hajdú-Bihar megyei Rendőr-főkapitányság vezetője, Vágó László, a

KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának első titkára, Bánsági Csaba, a KISZ Debrecen városi Bizottságának első titkára. Az ünnepségen szovjet vendégek, tömegszervezetek, társ fegyveres testületek, üzemek képviselői is részt vettek.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után Elkán Károly, Debrecen helyőrségparancsnoka mondott ünnepi beszédet.

Nemrég ünnepeltük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóját. A szovjet hadsereg, mint a felfegyverzett nép hadserege, október szülőtte. A fiatal szovjet államot a császári német hadsereg támadta meg. Ellenük szervezték meg a Vörös Hadsereget. 1918. február 21-én felhívást bocsátottak ki, mely hírül adta: Veszélyben a szocialista hazát! A mozgósítás eredménnyel járt, február 23-án legyőzték a betolakodókat. Ez a nap lett a szovjet fegyveres erők, a szovjet hadsereg napja.

Elkán Károly a továbbiakban az intervenciók és a belső ellenforradalmak elleni nehéz, sok áldozatot követelő küzdeletről beszélt, majd a Vörös Hadsereg helytállását értékelte a második világháború idején, s a szovjet hadsereg napjainkban betöltött szerepét méltatta.

Forgalmi tiszteket avattak a Volánnál

Február 22-én, szerdán délután rendezték meg a Volán 6. számú Vállalatának dísztermében az 1976-78-as tanévben végzett forgalmi tisztek avatását.

Kmetty Gyula igazgató köszöntötte a megjelenteket, közöttük Tapolczai Kálmánt, a Volán Tröszt vezérigazgatóját és Kun Józsefet, a tröszt pártbizottság titkárát. Az újonnan végzett forgalmi tiszteket Tapolczai Kálmán üdvözölte.

Bevezetőjében elmondta, hogy a szervezett közúti autóközlekedés kialakulásával egy időben megindult az oktatás. Már 1953-ban tanfolyamokon képezték forgalmi tiszteket. 1971-ben kezdődött a kihelyezett tanfolyamokon történő kiképzés, s 1976-ban

a Volán Tröszt oktatási központja már a 102. tanfolyamot indította, kihelyezve a Volán 6. számú Vállalathoz.

Beszéde következő részében a tröszt vezérigazgatója utalt arra, hogy a magyar közúti közlekedés és ezen belül a szervezett egységet képező Volán autóközlekedés fejlődésének egyik legjelentősebb szakasza zajlik napjainkban. Az ötéves terv időarányos feladatait teljesítették a Volán Tröszt vállalatai. 1977-ben fennállása óta a legeredményesebb esztendőzt zárta a Volán.

Az év feladataira utalva Tapolczai Kálmán elmondta, hogy az áruszállítást közel 6 százalékkal szeretnék növelni, s a személygépjárműparkban az

Ikarus 200-as család tagjait minél nagyobb számban beszereznék.

A nagymértékű fejlődéshez szakképzett forgalmirányító tisztekre van szükség. Beszéde befejező részében a tröszt vezérigazgatója megköszönte az oktatási központ, valamint a Volán 6. és 5. számú Vállalat tanárainak munkáját, majd kiosztotta a tanfolyamot eredményesen elvégzett 47 hallgatónak a forgalmi tiszti bizonyítványt. Ezt követően kitüntették a forgalmi tisztek képzésében jó munkát végzett dolgozókat.

A képen: Kocsis Sándor átveszi a vörös diplomát Tapolczai Kálmántól, a tröszt vezérigazgatójától

Rendelet a „Debrecen városért” kitüntetés alapításáról

Ülést tartott Debrecen város Tanácsa

A Debrecen városi Tanács február 22-én, szerdán ülést tartott Debrecenben, a város háza nagy tanácstermében. Az ülésen az alábbi napirendi pontok szerepeltek:

A végrehajtó bizottság jelentése. Előadó: dr. Ács István tanácselnök.

Tájékoztató a végrehajtó bizottság 1977. évi munkájáról. Előadó: dr. Ács István.

A Debreceni Ruhagyár vezérigazgatójának beszámolója a dolgozók érdekében hozott egészségügyi, szociális, kulturális és munkaügyi rendelkezések végrehajtásáról, különös tekintettel az MSZMP KB nappolitikai határozatára, a munkaerő-ellátottságra és a szakmunkásképzés helyzetére. Előadó: Csibi Pál vezérigazgató. E napirendi pont tárgyalásán jelen volt Afonyi Gyula, a Könyvügyi Minisztérium munkaügyi és oktatási főosztályának helyettes vezetője.

Beszámoló a pénzügyi osztály munkájáról, ügyrendi feladatainak végrehajtásáról. Előadó: Acsay András pénzügyi osztályvezető.

Tájékoztató a tanács bizottságai 1978. évi munkatervéről. Előadó: Nadas Vilmos vb-titkár.

Végezetül a különfélék követték:

A tanácsülés rendeletet fogadott el a Debrecen városért kitüntetés alapításáról, a város társadalmi, gazdasági fejlődése és a művészeti élet területén, valamint a lakosság érdekében hosszabb időn át végzett kiemelkedő tevékenység elismerésére. A kitüntetés személyeknek és

munkahelyi kollektíváknak egyaránt adományozható. A kitüntetés a tanács évente általában egyszer, a város felszabadulásának évfordulójára alkalmából adományozza. A kitüntetésre az MSZMP városi végrehajtó bizottsága, a Hazafias Népfőrdőny városi elnöksége, az SZMT és ennek megyei bizottságai, a KISZ városi bizottsága, a Vöröskereszt városi vezetősége, a tanács bizottságok, a tanács tagok, valamint a vb szakigazgatási szerveinek vezetői és a kerületi hivatalok elnökei tehetnek javaslatot. A kitüntetés nevét, illetve a munkahelyi kollektíva megnevezését az adományozás indokaival, a határozat számával és keltével a tanács elnökénél elhelyezett Debrecen városért elnevezésű albumba kell bejegyezni. A kitüntettek a tanács és a város lakosságának különös megbecsülését élvezik.

A tanács értékelte az 1977-ben végzett társadalmi munkát, a kerületi hivatalok közötti verseny díját — háromszáz ezer forintot — a I. kerületi hivatalnak ítélte oda; elismerését fejezte ki mindhárom kerület lakóinak azért az eredményekért, amelyeket az elmúlt évben a társadalmi munka területén elértek; köszönetét fejezte ki a Hazafias Népfőrdőny szerveinek, a tanács tagoknak, a közgazdasági és iparpolitikai bizottságnak, valamint a vb. szakigazgatási szervei és a kerületi hivatalok dolgozóinak, akik a társadalmi munka szervezésében, irányításában, ellenőrzésében és nyilvántartásában részt vettek, közreműködtek.

Az előterjesztések elfogadása után interpellációk követték.

Felgyorsult a gazdasági tevékenység

A MESZÖV KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉSE

A Fogyasztási Szövetkezetek Hajdú-Bihar megyei Szövetsége február 22-én, szerdán a KISZÖV debreceni irodaházában tartotta meg megyei küldöttközgyűlését. A közgyűlés meghívott vendégei közt jelen volt dr. Kovács Sándor, a SZÖVOSZ elnökhelyettese, Varga Lajos, a megyei pártbizottság munkatársa, dr. Barabás Gábor, a megyei tanács kereskedelmi osztályvezetője, valamint Fábán Lajos, a KPVD Sz megyei bizottságának titkára.

A fogyasztási szövetkezetek főbb tapasztalatairól és az idei feladatokról szóló elnökségi jelentést Béres József, a MESZÖV elnöke terjesztette a küldöttközgyűlés elé.

A jelentésben hangsúlyt kapott, hogy az AFÉSZ-ek gazdasági tevékenysége 1977-ben felgyorsult, az éves tervezet legfontosabb előirányzatai teljesültek.

A bruttó árbevétel az 1976. évhez viszonyítva 13,4 százalékkal növekedett, megha-

lalta tehát az előirányzott 9,1 százalékos fejlődési ütemet. A bolti kiskereskedelmi áruforgalom AFÉSZ-ből áron 14,2 százalékkal több az 1976. évihez: a fejlődés gyorsabb, mint a tanács kiskereskedelmében. Az áruforgalom ilyen mértékű növekedését elősegítette, hogy a mezőgazdaságból származó lakossági jövedelmek elsősorban az AFÉSZ-ek működési területén növekedtek a vásárlóerőt. Emellett több területen javult a nagykereskedelmi és ipari szállítók áruinálata. Fejlődött az AFÉSZ-ek áruellátását szervező tevékenység. Jelentős eredmények születtek a hálózati munka- és üzemszervezés terén is.

A bolti élelmiszerek forgalma 10,9 százalékkal volt nagyobb, mint 1976-ban. Különösen tokehúsból és húszélelmiszerekből, tejből és tejtermékekből nőtt a kínálat és a forgalom. A megnövekedett húsárak lehetővé tették, hogy a folyamatos húselőállításba újabb községeket vonjanak be. Javult a

zöldség-gyümölcsellátás, szélesedett a forgalmazó egységek köre. Nem tudták viszont az AFÉSZ-boltok a keresletet kielégíteni édesipari árukból, zöldség- és gyümölcskonzervekből, mélyhűtött árukból.

A ruházati áruforgalom a tervezett 5,8 százalékos ütemet túlhaladva 7,6 százalékkal nőtt, a növekedés azonban még így sem kielégítő.

A vegyiparickek forgalmának nagyrányú, több mint 20 százalékos felütéséhez hozzájárult, hogy az AFÉSZ-ek nagy gondot fordítottak a kisgazdaságok termelésfejlesztéséhez szükséges eszközök és anyagok ellátására. Így például tápanyakészítményekből 70 százalékkal növekedett a forgalmukat, s bővítették a forgalmazható árukat.

Építőanyagokból 30 százalékkal nőtt a forgalom, ez összefüggésben volt a tavaszi belvízkárokat miatt újjáépülő lakóházak anyagszükségletével. Vas-műszaki árukból, tartós fogyasztási cikkekben is jelentős volt a forgalomnövekedés, annak ellenére, hogy ezen a területen mutatkoztak legjobban a mennyiségi és választéki hiányok.

A szövetkezeti vendéglátás 11 százalékkal több az 1976. évinél. A legdinamikusabban az ételforgalom növekedett (15,1 százalékkal). Öröndetes, hogy az előfizetéses étkeztes forgalma túlhaladta az ételforgalom átlagos fejlődését, nem sikerült azonban megfelelően előrelépni a gyermek- és diákétkeztetés területén. E téren a gyorsabb ütemű előrehaladást számos objektív tényező gátolja. Ami az italkat illeti, az alkoholfogyasztás növekedése több mint kétszerese az alkoholtartalmú italokénak.

Összességében az AFÉSZ-ek bolti kiskereskedelmi és vendéglátóipari árbevétele magasabb az országos átlagnál.

Az AFÉSZ-ek mezőgazdasági termékkiszármazási tevékenységéről (Folytatás a 2. oldalon)

Előterjesztették a bányászok holttestét

A küzdelem után a színhelyére értek a mentő csapatok a társulat 12A aknában: a bányászok holttestét. A bányászok holttestét a bányászok holttestét

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS. Csaknem 40 mezőgazdasági szakkönyv meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. A rétkönyvekkel együtt mintegy 7 millió forint értékű mezőgazdasági könyvet a boltokba.

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS. Csaknem 40 mezőgazdasági szakkönyv meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. A rétkönyvekkel együtt mintegy 7 millió forint értékű mezőgazdasági könyvet a boltokba.

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS. Csaknem 40 mezőgazdasági szakkönyv meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. A rétkönyvekkel együtt mintegy 7 millió forint értékű mezőgazdasági könyvet a boltokba.

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS. Csaknem 40 mezőgazdasági szakkönyv meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. A rétkönyvekkel együtt mintegy 7 millió forint értékű mezőgazdasági könyvet a boltokba.

MEZŐGAZDASÁGI ÉRTÉKELÉS. Csaknem 40 mezőgazdasági szakkönyv meg az idei mezőgazdasági könyvhónapra. A rétkönyvekkel együtt mintegy 7 millió forint értékű mezőgazdasági könyvet a boltokba.

Kádár János látogatása a szovjet déli hadseregcsoportnál

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a szovjet hadsereg fennállásának 60. évfordulója alkalmából szerdán ellátogott az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport egyik dunántúli alakulatához. Társaságában volt Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Csémi Károly altábornagy, honvédelmi államtitkár és Katona Imre, a Központi Bizottság tagja, a Budapesti Pártbizottság első titkára, valamint *Vlagyimir Jakovlevics Pavlov*, budapesti szovjet nagykövét.

A vendégeket Fedot Krivda vezéreztette, a szovjet déli hadseregcsoport parancsnoka, Fjodor Iscsenko altábornagy, parancsnokhelyettes és más magas rangú katonai személyiségek fogadták. Disztingált sorakozott föl csapatzászlóval a látogatók üdvözlésére. Fölcsendült a magyar és a szovjet himnusz, majd Kádár János megszólalt az egység díszmenetén. Kedves jelenet következett: a szovjet kolónia nőtagjai virággal, a szeretett vendégeknek szóló hagyományos ajándékkal, kenyérral és sóval köszöntötték Kádár Jánost.

A program a gyakorlati érten kezdődött, ahol a vendégek az alakulat és sportfoglalkozáson részt vevő katonák gyakorlatit tekintették meg. Kádár János fölkeresett több körletet, megnézte az állomány szálláshelyét, és fölment a parancsnoki irányítótornyba is, ahonnan rádió-összeállítás útján vezényelhetők a különböző egységek. Elidőzött a patikatisztaságú étteremben, ismerkedett az egység korszerű harci technikájával, majd meglátogatta a csapatmúzeumot. *Jurij Alekszandrovics Kohtyin* ezredes, politikai osztályvezető kaulauzolta végig a múzeum terméin, amelyekben gazdag dokumentumanyag idézi föl a szovjet hadsereg hősi múltját, az egység nagyszerű harci tevékenységét a Hitler-fasizmus elleni küzdelemben. Tablók, fényképek, fegyverek és más emlékek elevenítik föl azt a mintegy tízezer kilométeres utat, amelyet fegyverrel a kézben, a fasisztákat üzve, harcolva tettek meg az alakulat egykori parancsnokai és katonái.

„Örülök, hogy a dicsőséges szovjet hadsereg születése 60. évfordulójának napjaiban eljöhettek ide, közelebbről megismerkedni az egység életével. Öszintén köszönöm a szíves fogadtatást. Gratulállok a hősi múlttal rendelkező alakulat mostani kiváló minőségéhez, jó eredményeihez. Parancsnokaiknak, tisztjeiknek, tiszthelyetteseiknek, egész személyi állományuknak jó egészséget, új sikereket kívánok, közös ügyünk: a kommunizmus, a társadalmi haladás javára, a béke megőrzése érdekében. Pártunk és a magyar nép nevében fogadják testvéri köszöntésünket a dicsőséges szovjet hadsereg születésének 60. évfordulója alkalmából” — írta Kádár János a múzeumlátogatás végén a vendégeknek.

Ezután a Központi Bizottság első titkára megtekintette a harcokcsozó alegység löveggyakorlatát, amelynek végén *Anatolij Vlascsuk* tizedes ajándékkal kedveskedett Kádár Jánosnak. A figyelmességét és a rögtönzött harci bemutatót meleg szavakkal köszönte meg a párt első titkára, s szívből gratulált a harcosoknak. Búcsúzóul a szovjet katonák kérésére csoportkép készült: a fotóriporterek Kádár Jánost és a löveggyakorlatot bemutató alegység tagjait együtt örökítették meg. (MTI)

Sarlós István elutazott Vietnamból

Egyhetes hivatalos baráti látogatása befejeztével szerdán elutazott Vietnamból a Sarlós István, az MSZMP KB PB tagja, a Hazafias Népfőrt Országos Tanácsának főtitkára vezette magyar küldöttség.

A delegáció eszmecsereit folytatott a Vietnami Hazafias Front képviselőjével a két szervezet közti baráti kapcsolatokat továbbfejlesztéséről, látogatást tett Hanoi-ban és Ho Si Minh-városban. Sarlós István vietnami tartózkodása során találkozott *Nguyen Duy Trinh*-el, a VKP KB PB tagjával, miniszterelnök-helyettesével, külügyminiszterrel.

Moszkvában befejeződtek Asszad tárgyalásai

Szerdán a moszkvai Kremlben befejeződtek a Leonyid Brezsnyev és Hafez Asszad vezette szovjet-szíriai legfelsőbb szintű tárgyalások. A megbeszélésekben részt vett *Alekszej Koszigin*, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke és *Dmitrij Usztynov* marsall, honvédelmi miniszter, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagjai, *Abdel Halim Khaddam*, szíriai miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter és a szíriai elnök kíséretének többi tagja.

A fő figyelmet a zárómegbeszélésekben is a közel-keleti válság igazságos és átfogó rendezésére és a tűzfészek felszámolására irányuló hatékony intézkedésekre fordították. A két ország együttműködésének elmélyítését, a népek békéjének és biztonságának megszilárdítását célzó együttes és párhuzamos lépéseket vitatták meg.

A megbeszélések baráti légkör és kölcsönös egyetértés jellemezte. A szovjet-szíriai tárgyalásokról közös közleményt hoznak nyilvánosságra. (MTI)

A Nehézipari Minisztérium gyászjelentése

A Nehézipari Minisztérium, a Magyar Szénbányászati Tröszt és a Tatabányai Szénbányák Vállalata mély megrendüléssel közli, hogy a tatabányai szénbányák 12/A aknájának történt katasztrófa következtében 26 bányász életét vesztette.

Öszinte fájdalommal hajtunk fejet az elhunytak:

Aknai Imre	42 éves vājár,
Antal Gyula	38 éves vājár,
Berecz Péter	40 éves vājár,
Berényi István	24 éves vājár,
Cziczlavicz János	35 éves vājár,
Csik János	40 éves lakatos,
Fábán József	51 éves vājár,
Farkas László	44 éves vājár,
Fehér Gyula	41 éves vājár,
Fortágh Lajos	46 éves vājár,
Földi Gábor	47 éves vājár,
Harmati Mihály	35 éves vājár,
Horváth Gyula Géza	41 éves vājár,
Kiss Sándor	32 éves aknász,
Kovács László	43 éves vājár,
Lajtai István	38 éves vājár,
Lipták László	43 éves vājár,
Martus Mihály	36 éves vājár,
Mudri Sándor	54 éves vājár,
Nagy Imre	47 éves vājár,
Orbán Lajos	50 éves vājár,
Piroska Pál	44 éves vājár,
Sógorka Ferenc	42 éves vājár,
Szegedi József	51 éves vājár,
Tóth Ferenc	22 éves vājár,
Virizlai László	36 éves vājár,

emléke előtt.

Mély együttérzéssel osztozunk az áldozatok hozzátartozóinak gyászában.

Nehézipari Minisztérium,
Magyar Szénbányászati Tröszt
Tatabányai Szénbányák Vállalata

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának részvétnyilvánítása

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa kegyelettel adozik a hős bányászok emlékének, akiket nehez, áldozatos hivatásuk teljesítése közben ragadtat el a halál, a tatabányai 12/A aknában bekövetkezett szerencsétlenség következtében.

Az egész magyar társadalommal együtt öszinte részvétellel osztozunk az áldozatok hozzátartozóinak gyászában.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa

(A tatabányai bányaszerencsétlenség alkalmából számos részvétnyilvánító távirat érkezett a baráti országokból.)

A MESZÖV küldöttközgyűlése

(Folytatás az 1. oldalról)

vekenységük jelentős fejlődését terveztek 1977-re. E tervek nemcsak teljesítették, de túlteljesítették.

A burgonya, zöldség-gyümölcsfelvásárlás összes mennyisége meghaladta a 17 ezer tonnát, s ez közel 3 ezer tonnával (19.1 százalékkal) több, mint az 1976. évi. Ezen belül burgonyából 17.7 százalékkal kevesebbet, zöldségből és gyümölcsből viszont 32.2, illetve 31 százalékkal többet vásároltak fel, mint az előző évben. Az 1976. évi kedvezőtlen termés után, a háztáji és kisegítő gazdaságok termelésfejlesztésének növelése érdekében tett központi és helyi, szövetkezeti intézkedések hatására a kistermelők termelési kedve növekedett, jelentősen nőtt a felkínált áru mennyisége. Sikertel a növelni a fólia alatti termelést. 1977-ben 60 ezer négyzetméternek megfelelő felületen termeltettek zöldségféléket. A kistermelők által felkínált áruféléket az AFÉSZ-ek átvették. Egyes termékekből (káposztafélék, sárgarépa, gyökérzöldség stb.) a termelést és az igényeket nem sikerült megfelelően összehangolni, ezért a szerződésen felül jelentkező többlet áru elhelyezése komoly gondokat okozott. Ezt a kedvezőtlen jelenséget a jövőben a szervezés és irányítás javításával kell megszüntetni.

A zöldség-, gyümölcsfelvásárlás és értékesítés területén az eredmények mellett több területen (boltokban, telepeken) a felvásárlási árak alkalmazásánál és az árak minősítésénél merültek fel

problémák, esetenként a panaszok magasabb szervekhez is eljutottak. A zöldség-gyümölcs kereskedelem átszervezése folytán létrejött ZÖLDÉRT Vállalattal az AFÉSZ-ek javították együttműködésüket, ennek ellenére a lebonyolítás során merültek fel kisebb-nagyobb viták. Eredményes együttműködést valószínűsítenek az AFÉSZ-ek a konzervgyárral.

Az AFÉSZ-ek alaptevékenységén kívüli tevékenységének árbevétele nagyjából azonos az 1976. évvel. Ezen belül az ipari termelés nagyobb hányadát adó élelmiszer-feldolgozás nőtt. Jelenleg csökken a saiat sertéshizlalás. Néhány korszerűtlen termék termelését megszüntették.

A hálózatfejlesztés az előző évről áthúzódott létesítmények befejezésére, üzembehelyezésére, valamint újabb egységek korszerűsítésére terjedt ki. Az üzembhelyezett létesítmények általában a tervezett határidőre megépültek.

A takarékszövetkezetek be-tétállománya az elmúlt évben 18,8 százalékkal növekedett.

A lakásszövetkezetekről elmondható, hogy azok 1977. évi tevékenysége szervezettebb és eredményesebb volt az előző évéknél. Ezt az egyesülések engedte nagyobb szövetkezetek kialakítása, gazdálkodási rendjének szervezettebb megoldása eredményezte. Az alacsonyabb lakásszámmal rendelkező szövetkezetek egyesülésével több helyen megszűntek az alakulatok, melyek korábban jelentkeztek a szervezeti működésben és a gazdálkodási, számviteli munkában.

A DIVSZ X. közgyűlése

Berlinben, a köztársasági palotában *Pietro Lapicciarella*, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnöke szerdán délelőtt ünnepélyesen megnyitotta a DIVSZ X. közgyűlést. A közgyűlésen több, mint 130 ország fiataljai vesznek részt.

Az elnökségben a DIVSZ irodájának tagjai, valamint különböző országok ifjúsági szervezeteinek vezetői foglalnak helyet, köztük *dr. Maróthy László*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a KISZ Központi Bizottságának első titkára, a magyar küldöttség vezetője.

Losonczy Pál, az MSZMP PB tagjának az Elnöki Tanács elnökének üdvözlését *dr. Maróthy László* olvasta fel a küldöttek tapsától kísérvé. *Losonczy Pál* üdvözlésében egyebek között hangsúlyozza: „Tudjuk, hogy különböző világrészekből és országokból jöttek s eltérő nemzeti körülmények között folytatják harcukat. Az Önök által képviselt eszmék és célok közössége ugyanakkor lehetővé és szükségessé teszi a közös fellépés kialakítását a békeért, leszerelésért és társadalmi haladásért folytatott harcban.”

A közgyűlés résztvevői forró tapsal fogadták *Leonyid Brezsnyev*-nek, az SZKP KB főtitkárának a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa Elnökségének elnökét, a szovjet elnöknek üdvözlését, amelyet *Boris Pasztuhov*, a Jenini Komszomol KB első titkára ismertett.

Leonyid Brezsnyev a világ ifjúságának találkozójahoz intézett üdvözlésében hangsúlyozza: a szocialista országok következetes és tevékeny külpolitikájának a világ békeszerető erői határozott akciónak eredményeként jelentős mértékben javultak a különböző társadalmi rendszertű államok közötti, a békés egymás mellett élés elvein alapuló kapcsolatok.

A DIVSZ Végrehajtó Bizottságának a X. közgyűlés elé terjesztett beszámolója elemzte a legutóbbi, 1974-ben megtartott várnai közgyűlés óta végement, pozitív politikai fejlődést a világban, s az ifjúsági szervezetek és mozgalmak nagy szerepét abban a helyzetben, Erre a helyzetre az jellemző, hogy az erőviszonyok a nemzeti függetlenség, a demokrácia és a szocializmus erőinek javára módosultak. A referátum rámutatott, hogy a világ ifjúságának jelentős szerepe és befolyása van a nemzetközi életben.

Ünnepi ülés a Kremlben

A szovjet főváros dolgozóinak és a moszkvai helyi örségek harcosainak képviselői szerdán a Kreml kongresszusi palotájában ünnepi ülésen emlékeztek meg a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta megalakulásának 60. évfordulójáról.

A haterzes ünnepi ülés részvevői helyükről felállva, hosszan tartó tapsal üdvözölték *Leonyid Brezsnyev*-et, az SZKP KB főtitkárát, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökségének elnökét, a Szovjetunió honvédelmi tanácsának elnökét.

Az ünnepi ülés elnökségében foglaltak helyet a szovjet párt és állam vezetői, a szovjet hadsereg és haditengerészeti flotta politikai és katonai vezetői, a szovjet fegyveres erők és testületek képviselői, híres hadvezérek, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom, a polgárháború és a Nagy Honvédő Háború veteránjai. Az elnökségben iült *Jumzsagijn Cedenbal*, a Mongol Népi Forradalmi Párt KB első titkára, a Mongol Népköztársaság Nagy Néni Hurálja elnökségének elnöke, *Hafez Asszad*, az Arab Újjászületés Szocialista Pártjának főtitkára, a Szíriai Arab Köztársaság elnöke, *Abdel Halim Khaddam*, szíriai miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter. Ott voltak a szocialista országok katonai küldöttségeinek vezetői, köztük *Czinege Lajos* vezéreztette, hazánk honvédelmi minisztere.

A Szovjetunió állami himnuszának elhangzása után az ünnepi ülést *Viktor Grisin*, az SZKP KB Politikai Bizottságának tagja, a Moszkvai városi Pártbizottság első titkára nyitotta meg.

Ezt követően *Leonyid Brezsnyev* olvasta fel az SZKP Központi Bizottságának a Szovjetunió Legfel-

sőbb Tanácsa elnökségének és a Szovjetunió Minisztertanácsának a szovjet fegyveres erők harcosaihoz intézett üdvözlését.

Az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának Elnöksége és a Szovjetunió Minisztertanácsa szilárd meggyőződését fejezi ki, hogy a katonák és matrózok, tisztek és tiszthelyettesek, zászlósok, tisztek, tábornokok és tengernagyok becsülettel teljesítik a néppel szemben vállalt szent kötelességüket, s mindenkor olvan állandó harci készenletben állnak, amely bizsitosítia a haladéktalan visszacsapást bármely agresszorra.

A szovjet katonák biztositják pártukat és kormányukat, egész népüket arról, hogy mint eddig, becsülettel és méltó módon teljesítik a szocialista haza védelmében vállalt kötelességüket! — jelentette ki *Dmitrij Usztynov*, a Szovjetunió marsallja, szovjet honvédelmi miniszter a szovjet fegyveres erők megalakulása 60. évfordulójának szentelt ünnepi ülésen.

A Szovjetunió honvédelmi miniszterének nagy tapsal fogadtott beszéde után a moszkvai dolgozók nevében *Nyikolaj Mjacsin*, a Lihacsov Autógyár lakatos brigádjának vezetője, a Nagy Honvédő Háború résztvevője, a Szocialista Munka Hőse, a szovjet főváros fiataljai nevében pedig *Viktor Misin*, a Komszomol moszkvai városi bizottságának első titkára szólalt fel.

A Kreml kongresszusi palotájában rendezett ünnepi ülés az Internacionale hangjaival ért véget. Ezt követően neves szovjet művészek adtak ünnepi hangversenyt.

RÖVIDEN

Kádár János, az MSZMP KB első titkára és *Losonczy Pál*, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte L. I. Brezsnyevet, a legfelsőbb tanács elnökségének elnökét a „Győzelem” renddel történt kitüntetésé alkalmából.

Lázár György, a Minisztertanács elnöke és *Apró Antal*, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta *Francisco de Assis Griecót*, a Brazil Szövetésgői Köztársaság, valamint *Torsten Hyllandert*, a Svéd Királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét.

Gyenes András, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára szerdán megbeszélést folytatott az MSZMP vendégeként hazánkban tartózkodó *Nicolas Chaouival*, a Libanoni Kommunista Párt főtitkárával és *Nadim Szamaddal*, a Politikai Bizottság tagjával, a KB titkárával.

Elmaradt a Biztonsági Tanács keddre tervezett vitája a Csád és Líbia közötti konfliktusról, mert a fekete afrikai ország visszavonta kérését, amelyet a BT összehívására tett. A csádi ENSZ-képviselő országa újabb lépését azzal indokolta, hogy Szudán kezdeményezésére időközben kétoldalú tárgyalások kezdődtek Csád és Líbia között.

Szerdán kétnapos, hivatalos látogatásra Bonnba érkezett *Bohuslav Chnoupek* csehszlovák külügyminiszter. Közvetlenül megérkezése után megkezdte tárgyalásait nyugatnémet kollégájával, *Hans-Dietrich Genschnerrel*. Délutáni programja *Helmut Schmidt* kancellárhoz szólította.

1941. június a Szovjetunió boróban 190 pánccsost, kb. A szovjet 1418 napig tá

A fasiszta alatti csatában 900 h erőből 38 h kocsizó hadi tank maradt

A csaknem csatában egy mint 2 millió vege és akr kocsija és e A szovjet e mólák az e amelynek s ta meg ma világháború

A szovjet pársra nagy 4 harcokcs össze, vagy 42 000 ágyú több, mint lógépet, kö csatában s mint 90 h erőt semm met katoná 1550 harcok zsákmányo

A szovjet 137 ezer rönjáró lövgyártott.

Partra s

A fiziki lemi mulítás azt egyrészt telmieségi gazdasági telmieségi nagyobb telmieségi a centra fejlődés zások kö lentős lé hivataln

Ezeket lyamator kor érte ha figye zetővé v és meg után. 18 vált mu megfele gette — értelmis kásveze gi” mir külnöml után az kai szit helyzeté tozások szaksze sebben társada tika és és a nek a értelje ményez kás vo sok vo ségivé rétegek szonyá

ÚJ LAPOT KÖSZÖNTÜNK

Új lapot köszönhetünk. Pontosabban a Tudományos és Ismeretterjesztő Társulat újjászületett lapját, az Egészséget. Ez a lap tulajdonképpen régi ismerőse az egészségügyi téma iránt érdeklődő olvasóknak, mivel Fodor József, a magyar közegészségügy atyja 1886-ban indította útjára a tudományos ismeretterjesztés és az egészségügyi felvilágosítás első jelentős orgánusát.

Ez a sok évtizeden keresztül nagy népszerűségnek örvendő lap két évvel ezelőtt szűnt meg, de megszűnésével újrátámadt. Az illetékesek azért döntöttek úgy, hogy ismét meg kell szervezni a lapot, hogy meg szerve-

zetebben, még célratörőbben és minél nagyobb tömegekhez eljutva betölthesse igazi hivatását: tanítani az egészségre, az egészséges életmódra.

Az Egészség tájékoztat minden olyan kérdéssel, amely az egészségügy frontján és a közvéleményben érdeklődésre tarthat számot. A szerkesztő bizottságnak az a szándéka, hogy állandóan beszámoljon az orvostudomány legújabb eredményeiről, a bennünket körülvevő természet megvédéséről, az emberrel közölte kapcsolatokról, korunk ártalmairól, gyógyszeres, orvostörténeti érdekességeiről, az egészséges életre nevelésről, a szabad idő kulturált és ésszerű eltöltésének lehetőségeiről, a pálya- és a párválasztás egészségügyi követelményeiről.

FÜTÉS

En még emlékszem azokra az időkre, amikor a vonatok első osztályú kocsiit úgy nevezték: a párnás. Ma már senkitől nem hallom ezt a megkülönböztetést. Nem is volna értelmes, hiszen a régi másodosztályú fapadosokat rég felváltotta a kényelmes, puha bőrülés, így azok is párnások. Az elmúlt egy-két évtized alatt vasúti közlekedésünk is sokat fejlődött. Szaporodtak a gyorsvonatok, mind több expressz száguldozik az országban, a helyjegy kényelmes utazást biztosít, a pöfögő gőzösöket már alig engedik szülőhöz (pontosabban: vonathoz) jutni a dieselek és a villamos mozdonyok. És ez is nagyon fontos. Például a fűtés miatt.

Emlékszem még gyermekkorom téli utazásaira. Amikor félóránként nagykorúakban vacogtak, arra várva, hogy a melegt hozó jótékony gőz a vékony csöveken végre hozzánk érjen a mozdonytól. Na, de hol van már az az idő! a villamos fűtőtestek azonnal adják a meleget, csak áram kell nekik. Az pedig ott van a felső vezetékben, csak az áramszedő kell felnyújtani.

Az áramszedő pedig eleget tesz a hivatásával járó kötelezettségnek: felnyúl. A villamos fűtőtest is dolgozik: fűt. Az utasok pedig — melegtűrésűktől függően — egymás után állnak fel kényelmes helyeikről, a folyosón egymást lökdösik, hogy egy nyitott ablak közelében végre friss levegőhöz jussanak.

Ez azért túlzás — mondják most rögtön az illetékesek. Pedig akár hiszi a tisztelt illetékes, akár nem, február 13-án reggel a Hajdú expresszen Debrecen és Budapest között pontosan így történt minden. De tanúsíthatom, — a sors akarától gyakori vendége vagyok ennek az expressznek — hasonló élményeket minden utazásom alkalmával szerzek. Semmi okom feltételezni, hogy az említett vonat kivételes bánásmódban részesül, így talán feltételezhetem, hogy a leírt eset a MÁV egész területén olykor-olykor(?) előfordul.

Nem értem a dolgot, megmondom őszintén. Nem találkoztam egyetlen olyan utassal sem, aki örömmel vette volna tudomásul az elviselhetetlen meleget. Egy csomó energia szükséges ahhoz, hogy ez a meleg ilyen meleg legyen, az energia pedig tudvalevőleg drága dolog. A múltkor a kalauztól kérdeztem, miért kinózzák az utasokat? Bár a jegykezelő fűtéstechnikai ismereteinek szakszerűségében joggal kételkedhetünk, azért leírom, amit mondott: „Az a baj, hogy néhány fülkében rossz a fűtésszabályozó. Ott hideg lenne, ha normálisan fűtenének. Így azután ahol a szabályozó jó, bizony egy kicsit meleg van.”

Nem egy kicsit, nagyon. Az egészséges csak annyit: talán mégis olcsóbb lenne a másik megoldás. Kicsérélnék a hibás szabályozókat.

Ehhez persze az kellene, hogy annak a valakinek, aki felelős ezekért a szabályozókért, jól befűtsenek. Hadd érezze, milyen kellemetlen a hőség, és mennyire drága, ha az ablakon engedjük ki.

Görömbölyi László

Sötétedett. Az utcán egyszerre kezdtek világítani a villanyok. A házban már sok ablak világos volt. Az egyiknél fekete-kabátos néni próbálta botjával megkocogtatni a pincelakás fölötti világító ablakot.

— Kopogjon be, kérem, — állított meg a néni. — A botommal jobban eléri az ablakot.

Sikerült. A zörgetésre negyvenhez közel járó asszony jelent meg az ablakban. Kinyitotta és kérdezett:

— Kit keres?

— A néni kért, hogy zörögsem meg az ablakot.

— Néni? — Meglátta. — Csök mutter. Mi baj, hogy ilyen későn jött?

— Józsiámhoz jöttem. Ma van a születésnapja. Tudod, ugye?

— Persze. De majd holnap jöjjön felköszönteni. Most vendégeket várunk.

— Sütöttem neki hájastésztát, baracklekvárral. Hoztam egy tányérral, mert nagyon szeretni. Itt van a kosárban. Még meleg.

— Józsi! Józsi! Gyere. Itt van az anyád.

Jött Józsi. Ingujiban. Félrecsúszott nyakkendőjét igazgatta. Kihajolt az ablakon.

— Mi van, Mutter?

— Szervusz Józsiám! Hoztam neked valamit.

— Szija Mutter. Mit hoztál?

Mutter

— Amit nagyon szeretsz, Józsiám!

— Hájastésztát hozott, sügta az asszony.

— Nahát Mutter! Hol kaptál háját?

— Disznót vágta az utcánkban. Ismerősök, hát adtak.

Józsi jobban lehajolt és a kezét a kosárért nyújtotta.

— Emeld hát, biztosan elérem.

— Bemennék egy kicsit.

— Be? — Feleségére nézett, aki vállrándítással jelezte a választ. — Megyek az ajtó kinyitni.

A felesége most már kényelmesebben tudott könyökölni.

— Azért ideges Józsi, mert meghívta két munkatársát. Mindjárt itt lesznek feleségével. Szendvicset készítettem nekik. Konyak és sör is lesz. Persze majd a hájastésztával is megkínálom őket.

Józsi megjelent az ajtóban és az anyához lépett.

— Hajóljál közelebb Józsiám, hogy megcsókossalak! Isten éltesen sokáig!

— Az arcát és a kezét is megcsókolta.

— A kezemet ne! Inkább a kosarat adjad.

— Ugye, Józsiám, jobb lesz, ha most nem megyek be? Vendégeket vártok. Nem hiányozok most nektek.

— Hááát... De azért... — Az a fontos, hogy láthatalak. Na, megyek is. Várnak otthon a macskáim. Jó éjszakát nektek!

— Szija, Mutter. Jó éjt, Mutter!

Aprókat lépve, botjával a járdát kopogva távozott. Alakja belevegült a sötétségbe.

Azon az utcán azóta is visszhangzik a neve: Mutter.

O. A.

A TIGÁZ több mint 2 millió forinttal segíti a közművelődési törvény végrehajtását

A közművelődési törvény és párthatározat végrehajtása mindenütt napirenden szereplő feladat. A Tiszántúli Gazdasági és Szervező Vállalatnál is megalkotották a művelődési bizottságot. Elvégezték a helyzetfelméréseket. A tapasztalatokat összegezve megállapították, hogy a vállalatnál dolgozóknak milyen ismeretekre, milyen tudásra meg élményre van igénye és szüksége. Mit érdemes megszervezni, legyen az hasznos ismeret avagy szemlélyiségépítő művészeti, erkölcsi hatás. Mit kellene tenni a művelődés-tanulás felállításáért, kinek mire van szüksége, milyen a művel-

dési, tanulási igénye. Az igényeket, a követelményeket és a lehetőségeket figyelembe véve készítettek el a vállalat komplex művelődési tervét a határozatból adódó feladatok végrehajtására.

A vállalati művelődési bizottság összehangolja a közművelődéssel foglalkozó vállalatok közötti üzemegységi szervek és személyek munkáját. A komplex művelődési terv biztosítja a közművelődési munka szervezetszerűségét és folyamatosságát, a dolgozók politikai, ideológiai, általános és szakmai műveltségének emelését, a kulturált szórakozást és a közéleti ak-

tivitás fejlesztését. A terv biztosítja a szocialista brigádmunkában részt vevő brigádok művelődési és kulturális vállalásainak teljesítését és elsősorban a brigádokra számít.

A vállalat vezetősége több mint 2 millió forinttal segíti 1978-ban a közművelődési törvény és párthatározat végrehajtását a vállalatnál. A művelődési bizottság tovább munkálkodik a közművelődés megújításáért, élethez és emberhez igazításáért. A jelentős anyagi alapot okosan felhasználva új lendülettel folytatódik a vállalati közművelődési munka.

A NYOLCADIK X

MEGHÍVÁS EGY GYLKOS VACSORÁRA

A HÉT FILMJEI

Szines, szinkronizált angol bűnügyi filmvígjáték a népszerű Peter Falk főszereplésével készült **Meghívás egy gyilkos vacsorára**. Öt világhírű detektív gyűlik össze a rejtélyes milliomas kastélyban. A meghívás gyilkosság feladatuk, hogy támogassák a felkelést az angol gyarmatosítókkal szemben. A három férfi a szigeten tapasztalt hatására háromféle úton halad tovább. Egyikük útja az agrártudományi február 27-én.

Meteor február 23-26-ig, Vig február 23-tól március 1-ig délután.

Anna Seghers azonos című regénye alapján készült színes NDK film a **Fény az akasztófán**. Három férfit küld Jamaica szigetére a francia polgári forradalom. Feladatuk, hogy támogassák a felkelést az angol gyarmatosítókkal szemben. A három férfi a szigeten tapasztalt hatására háromféle úton halad tovább. Egyikük útja az akasztófához vezet...

Vetítik: Apolló február 23-26-ig délután, Meteor február 28-tól március 1-ig, Vig február 23-tól 28-ig délután.

Szines szovjet film **A sólymok vezetője**. A történet 1944 őszén játszódik, amikor Ukrajnában még folynak a harcok a nacionalista bandákkal.

Vetítik: Apolló február 27-től március 1-ig délután, Horváth Árpád február 23-24-ig, Klinika február 26-án, Meteor 23-26-ig, Vig február 27-től március 1-ig délután.

FÉNY AZ AKASZTÓFÁN

A lelkét a mesterségnek...!

„Amikor megkapták a két kiló aranyat, magukra zárták az ajtót.”

Munkásemberek diskurálnak — egy tartozásról. A két kiló arany por. Aranypor. Aki magukra zárták az ajtót, nyugdíjas mesterek, az ő esetükben a mokusfarkból. Egzotikus szőr (!), de hagyjuk most a pemzifarkúkat. Miért bújtak el az őz patinamentók? A helyszín Budapest, ahol csillogásra várt egy kávéházi mennyezet, de lehet, hogy más díszes plafon. A bezárási oka? Elzárási. Az összetétel titkos. Alkímia. Az aranyozás kulcsát a segédek sem kaphatják meg, a mesterek magukkal fogják vinni. Hová? Egyelőre haza, azután a másvilágra. A ritka drága munkát nyugdíjaskodva sem adják ki a kezükből. Akként, mint a damaszkuszi pengékövácok.

De, mielőtt túl sötétre fentem a képet (a damaszkusziak is nagy titkolózók voltak), felejtjük el a mokus farkát és esetkezelőinket. Arra gondoljunk, hogy lám a régi világban szinte ki kellett lesni

az asztalos, a gépész és egyéb úr kezéből a szakmát, az „aranyporos fortélyt”. Ma — gombnyomásra működő gépek és gyárak! — szálakra van hasgátva a mesterség és a munka; könnyebb lecke az alkotó rejtély. Imitt-amott már a mozdulatokat is fényképezik, hogy haszon nélkül meg ne rezzenjen a „szalagnál”. Csak a kiszabott dőléssel, hajlással, kéztartással...

A csodatevő szakosodásban egyszerűbbek lettünk, panelesedtünk kissé. Megálljunk csak! Vajon a panel kőművesei összeraknának-e most egy Országházat, egy debreceni Nagytemplomot, ha azt is arrébb pakolnák a forgalom elől, mint a Csokonai-szobrot? De hát mindenki tudja mi a dolga. Netán kíváncsiak vagyunk még valaminek a „nyitására”, hogy mi van az ajtó mögött, mint a segédek? Mert akkor nincs baj se a titkolózással, se ezzel a bonyolult világgal: szétszedhetjük — összerakhatjuk, el is ronthatjuk kis időre, akár a gyerek a játékát.

Az elmúlt évek az Egészség történetét sokat László cialisták című kismajnak neve megértéséről történeti e te is. Az mus több zadra viss tának nyo fontos, me ánk eszmé pista szo szalon is. Az utóp rálták a épülő rend kát, a né mi és kult ségét, a k tás- és r vó eszmé berendezé elképzélés jutott e giai elvei ta felváz góliai sz pontjában gú társad nevelési álltak. A meghatár vallva rá és a tá munka s Főleg a r rületén eredmény Vaskó

Szalai Csaba

Segíti hajítását

ztését. A terv szocialista brigában részt vevő felvelődési és kul-lásainak teljesí-sorban a brigá-

ACSORÁRA

Apolló február délután, Meteor tól március 1-ig, r 23-tól 26-ig dél-tután.

rovjet film A sóly-tője. A történet játszódnak, amikor még folynak a nacionalista ban-

Apolló február 27- us 1-ig délután, r 23-án, Klinika febr- 26-án, Vig febr- 26-ig, március 1-ig dél-

NSZK film A nyol- amelyet Bernhard rendezett. A rendező ességre csábító té- humorral, olykor nironiával mondja, képpen védi ki a gletet: az öregek égérzésének hi- zimista ábrázolásait.

Agrártudományi 23-án, Klinika febr- n, Művész február.

gyéb úr kezéből a fortélyt". Ma — gépek és gyarak! a mesterség és a az alkotó rejtély. ulatokat is fényké- il meg ne rezzenj a kiszabott dőlés- sal...

ásban egyszerűb- ank kissé. Megáll- el kömvéssei ösz- Országházat, egy ot, ha azt is arrebbe öl, mint a Csoko- ndeni tudja mi a vagyunk még va- gy mi van az ajtó Mert akkor nincs e ezzel a bonnyolult — összerakhatjuk, e, akár a gyerek a

Szalai Csaba

Hol és hogyan kezdődött Debrecenben az Ady-kultusz?

Ady Endre nevezte el Debrecen a Maradandóság városának. Volt idő, amikor ennek a mondásnak valóban igaza volt, később pedig éppen Debrecen járt az élen Ady elismerését tekintve. Az országban először itt kapott emléktáblát. Az út azonban, amely idáig vezetett, nem volt könnyű. Sokan voltak az akkori időkben Ady 1919-ben bekövetkezett halála után is, akik nyíltan becs-mérelték Ady költészetét. A dekadencia, hazafiatlanság, erkölcsstelség, érthetlenség vadját harsogták ellene. Ekes viták kavargtak akkor Debrecenben, melyekben mint fiatal újságíró, társaim-mal együtt magam is részt vettem, védve Ady igazát. Kevesen voltak a városban Ady-hívók, és ez az egyik oka annak, hogy nem rangos helyen vertük le első tanyánkat. Mint az Ady Irodalmi Asztaltársaság egyik alapít- tagja mondhatom el, hogy abban az időben nem volt itt népszerű feladat kiállni Ady mellett. Az asztaltársaság 1922. évi összejevetelein, melyeket a Bathhány utca 2. számú házában, Nagy Endre színházi bodegájának külön szobájában tartottunk, be- széltük meg az Adyval kap- csolatos dolgokat. Egybegyű- töttük a költőre szőrt rágál- makat, és valóságilag hadit- vet dolgoztunk ki, hogy ha írásban nem is mindig, de legalább az élő szó erejével verjük vissza az Adyt ért tá- madásokat. Jellemző az ak- kori helyzetre, hogy maga az irodalmi asztaltársaság elnö- ke csak „egyéni” véleményét hangoztatta, mivel a lap, melynél dolgozott, nem állt Ady oldalán.

Az asztaltársaság 1922-es tevékenységéről Ady Lajos is megemlékezik könyvében.

Ez volt tehát az első lépés Debrecenben. Az évek során táglult az Ady-hívók tábora, és már vendégek is részt vet- tek a társaság összejevete- lein, melyeken bőségesen volt vitakozni való téma, bár ennek megfelelően nem volt arányban a bodegában történt ital fogyasztás. Nagy Endre, a tulajdonos ezt nem bánta, szerette a fiatalokat, és szívesen hallgatta a vitá- kokokat.

Egy szép napon azonban jelentős változás történt az irodalmi asztaltársaság életé- ben. A színházzal szemben levő Angol Királynő Szálló- da és étterem tulajdonosa, Németh Nándor, aki abban az időben a Hortobágyi csár- dát is bérlette, felkeresett en- gem, és javasolta, hogy na- gyobb helyiséget ad az asztaltársaságnak, ha az átköl- tözik az ő éttermébe. A társaság tagjai elfogadták az ajánlatot, és az étteremnek a Kossuth utcára néző kister- mében tartották ezután az összejeveteleket. Igaz, hogy ez lármásabb helyiség volt, mivel a színházi esték után sokan jöttek oda vacsorázni, italozni. Ez azonban azzal az előnnyel járt, hogy sok ismer- ség keretében került sor az emléktábla leleplezésére. A márványtábla Ady arcát örö- kíti meg. Vers is van rajta, a következő:

„Harcos vezérünk, Ady Endre Lobogj élénk mint égi Főrosz Hogy lángra gyújtott szent hitünkötl Megterjen ez a búzské város.”

1877—1919

Ady Endre emlékének emel- ték a debreceni fiatal írók Németh Nándor áldozatkész- ségéből. Debrecen 1924.

Ady-emléktábla leleplezése utáni vacsora a „Bundában”

Bencze Mihály

DR. VASKÓ LÁSZLÓ: Az utópista szocialisták pedagógiai nézetei

Az elmúlt év végén jelent meg az Egyetemes nevelés- történet sorozatban dr. Vas- kó László: Az utópista szoc- ialisták pedagógiai nézetei című kismonográfiája. Nap- jaink nevelési problémáinak megértéséhez szükséges a történeti előzmények ismerete is. Az utópista szocializ- mus több mint három évszáz- adra visszanyúló folyamata- nának nyomon követése azért fontos, mert mai pedagógi- ánk eszmerendszere az utó- pista szocialistákéhoz több szálon is kapcsolódik.

Az utópisták elsőként bírálták a magántulajdonra épülő rendet, a gyermekmun- kát, a néptömegek társadal- mi és kulturális kismimizett- ságának szem előtti tartása, valamint a munkára és em- berszeretetre nevelés.

A francia „racionalista” kommunizmus pedagógiai gondolatai című fejezetben Denis de Vairasse, Morely munkásságát, majd Babeuf- ot és követőit ismertet meg. Ezután következnek a legna- gyobbak és a legismertebbek: Saint-Simon, Charles Fu- rrier és Robert Owen. Saint- Simon pedagógiai vonatko- zásban is túlmutat elődein. A nevelés kérdéseit társada- lomszemléletének megfelelően a tőkés fejlődés általános szükségleteinek oldaláról kö- rzeli meg. Bírálja a közok- tatásügy elmaradottságát, a

termelés és az oktatás közöt- ti ellentmondásokat. Furier alkotja a legteljesebb nevel-ési koncepciót az utópisták közül. Nála illeszkedik a leg- szervezettebben a nevelés funkciója az új társadalom mechanizmusába. „Nevelni kell az embert, hogy neme- ssebb váljon, és kedvezőbb- bekké kell tenni a környező körülményeket, hogy a tár- sadalmi rend közelebb jut- hasson a természet adta rend színvonalához” — val- lotta Robert Owen, aki az elméleten túl a gyakorlatban is meg kívánta valósítani a neveléssel kapcsolatos néze- teit a New Lanark-i nevelő- intézetekkel, majd az 1816- ban megnyitott Jellemképző Intézettel.

Az utolsó fejezet a francia utópista kommunizmus peda- gógiai eszméit követi nyomon. Etienne Cabet pedagó- giájával foglalkozik, majd a francia forradalmi materia- listák, Blanqui és Dézamy pedagógiai munkásságáról ír. A képanyaggal illusztrált kismonográfia érdeme, hogy nemcsak a szorosán vett peda- gógia alkotja tárgyát, ha- nem történeti áttekintést is nyújt és igen részletesen a színesen ismerteti az utópis- ta szocialisták munkásságát, társadalmi koncepcióit is. (Tankönyvkiadó, 1977.)

D. Karádi Katalin

Aki szobrot készített Medgyessy Ferencről SÓVÁRY JÁNOS EMLÉKEZETE

Sóváry János: Medgyessy Ferenc

Jó évtizede már annak, hogy Sóváry János 1966. március 5-én meghalt. E méltánytalanul elfelejtett szob- rász az elmúlt évtizedekben plasztikának élvonalába tar- tozott. Bennünket azért is ér- dekelhet közelebbről Sóváry János művésze, mert pályá- jának egyik kiemelt alkotása barátjáról, Medgyessy Fe- rencről készült portréja. Szinte érthetetlen, hogy mű- ködésekének értékelése meny- nyire elkerülte a műtörténe- szek figyelmét, akárcsak hú- gának — művésznévén Cori- ni Margitnak —, külföldi el- ismerését is kivívott festésze- te.

Sóváry sokoldalú egyénisé- ge Stróbi Alajos, Radnai Bé- la és Vedres Márk merőben különböző felfogású pedagó- giai irányítása mellett fejlő- dött ki az 1920-as évek ele- jén. A három mester közül leginkább Stróbi Alajos állott közel hozzá, aki ekkorra már túljutott az eklektika és a szecesszió buktaóin és szob- rászata megtisztult patetikus és érzelmes vonásaitól. Már olyan szobrok alkotására volt képes, mint például az „Anyánk”.

Sóváry János több száz ki- emelkedő, lélektanilag hiteles portrét alkotott, ezek közé tartozik a Medgyessy Ferenc is, akihez őszinte barátság fűzte. A szobrázatról val- lott nézeteik is azonosok vol- tak. Medgyessy tömör for- máinak letisztult mozdulatai és statikus mintázása megra- gadta Sóváry képzeletét.

Sóváry János 1895. novem- ber 15-én született a Három- zék megyei Papolcon. Elemi iskoláit Kézdivásárhelyen és gimnáziumi tanulmányait Kolozsvárott végezte, míg Budapesten fejezte be. Nyug- talan vére azonban Ameriká- ba úzte, élt Rio de Janeiro- ban és Philadelfiában. Meg- élhetési gondjai arra kénysze- rítették, hogy bármiféle plasztikai megbízást elvál- laljon: dolgozott műkeres- kedőknek, kerámiai terveket készített és a merőben idegen amerikai környezetben is el- érte, hogy kisebb igényű fel- adatok vállalásával jó ne- vet vivjon ki magának. De a honvágy hazahozta Ma- gyarországra. Néhány évi

vergődés után a fővárosban telepedett le és főleg kő- és fémpasztikákat készített. A nagybombázások azon- ban jó ideig késlekedtek. Ké- sőbb kisebb-nagyobb köztéri szobrokra és mind több por- téra kapott megrendelést. Különös értéke volt ahhoz, hogy alkotásait a környezet- tel összehangolja. A hangul- lati értékek nagy szerepet játszottak művészetében. Korsós női, játszó macói, erkély- és homlokzati dom- borművei, majd sportszobrai híven tükrözik az egyszerű és tiszta formák felé vonzó- dását. Stílusa sok rokon von- más mutat a Medgyessyvel, a tömörséget, a kő anyagsze- rűségét mesterien tudja érzé- kelteni. Sportszobraiban egyetlen mozdulata sűrítette a döntő pillanatot és ennek kifejezésében biztos rajzju- dása és anatómiai ismeretei is segítettek. A temető művé- szete is érdekelte, síremlek- plasztikában is marandókat alkotott, érvényre juttatva a már elcsúszott fájdalom érze- tének megindító harmóniáját.

Műveiben a szobrászat klasszikusainak átértékelése is kifejeződik, akárcsak Medgyessy Ferencnél. Barát- járól készített portréjában az anyag lelkiségébe tekintő vizsgálgatósság fejeződik ki, és az arc domborulatának ősz- szegző nagyvonalúsága mel- lett is szőhöz juttatja a rész- letes finomságát.

Dr. Tóth Ervin

A RÁDIO MELLETT

Ősök és hősök

Hosszabb távollét után az ember szinte ráveti magát a hanglédára — ez régi tapasztalatom. Mint ahogy az is, hogy a néhány napos habzsolás után sem ábrándulunk ki. Már csak azért sem, mert a három teljes program mindig akkora választékkal kecse- get, hogy nem csupán érde- lődésünk, hanem pillanatnyi hangulatunk szerint is sze- melgelhetünk. Csak egy pél- da: a szombati műsorok kö- zül kilencet karikáztam be, hetet sikerült meghallgatni, legalább ötöt mondandóm is volna, s három adás nyomán támadt reflexióim talán megérdemlik a nyilvánossá- got.

(Os-Ludas.) Egyegek között azért kedvelem a rádiót, mert nem akar mindenáron aktualizálni. Bőséges műsor- idejéből arra is telik, hogy vissza-visszanyúljon az iro- dalmi alapművekhez. S ez mindenképp azért fontos, mert olvasóként és nézőként gyakorta szembesülünk egy- egy alapmű ilyen-olyan fel- dolgozásával — fogalmazhat- nom úgy is, hogy az utókor ítéletével —, márpedig az ér- telmezés megzavarhatja lá- tásmódunkat, ha nem ismer- jük az eredetét, a kiinduló pontot. Izgalmas Sarkadi- és Bornemissza-felfedezésekre emlékezem, ezekhez társul most a szombati élmény: Fa- zekas Mihály „eredeti magyar regéjének” bemutatója. A Karinthy színpad újszerű kezdeményezése érdekes, sőt isgalmas volt, végtére is a közreműködők — elsősorban a rendező Kerényi Imre és a mesélő Agárdi Gábor — nem dolgozták át, nem porolták le a nyugodtan hömpölygő ós Lúdas Matyit, hanem „csak” megjelenítették. Persze, ezt is módjával tették: csupán annyira dramatiszták, amennyire elkerülhetetlen volt: a hamisítatlan párbe- szédes helyzetekben a mesé- lő átadta a szót színésztár- sáinak, akik egy-egy mar- kás hangportrét változtak fel, majd folytatta a történe- tet. Diktorokomra nem jár- tam ugyan Julow tanár úr szemináriumaira, de elképze- lem, hogy még a legényne- sőbb irodalomtörténész is elégedett lehetett ezzel a kö- zelfésmóddal. Hiszen annyi (félre)értelmezés után végre az országos nyilvánosság előtt is kiderült, hogy a nyugdíjas huszár főhadnagy annak ide- jén mit és miért írt meg. A rövid és hatásos bemutatón feltárult előttünk, hogy a

debreceni szerző miként kép- zelte el a világgóbbítást... (Szociográfia kalákában.) A szombat délelőtt sugárzott vitaműsor a kecskeméti For- rás egyik figyelemre méltó kezdeményezéséről szólt. A valóságfeltáró folyóirat fia- tal írókból brigádost szerve- zett, hogy általuk és velük képet rajzolnasson a kiskun- sági településről. Fülöpszá- lájáról. Már a harmincöt per- ces beszélgetésből körvona- lazódó falukép is érdekesnek bizonyult, mert lényegében az országos helyzetet tükröz- te, de még ennél is elgondol- koztatóbb volt a megszólal- tottakk szemléletmódja. Tar- ján Tamás vitavezető ugyan- is egy novellistát (Mózes La- jost), egy népművelői beállít-ottsági író-szervezőt (Varga Csabát) és egy szociológust (Bánlaky Pált) invitált a mikrofon elé. S kiderült, hogy a novellista látja-láttat- ja a legvégtetesebben a fa- lut, a félig író, félig szociog- ráfusz már belátóbb az ellent- mondások iránt, a szociológus pedig végképp megérti a hiá- nyosságokat és nehézségeket. Mindebből furcsa villódzás kerekedett. A vita előfelté- telei tehát adottak voltak, mindazonáltal féltő, hogy a rádiósok igazságtalanul bán- tak a novellistával. Már csak azért is, mert elképzelhető, hogy az aki fogalmi eszkö- zökkel a legkevésbé képes megközelíteni a valóságot, kisvártatva olyan esztétikai minőséget „termel”, amely- nek révén valóságosabb ké- pünk lesz a kiskunsági te-

lepülésről, mint a talán pon- tosabban látó, ám kevésbé érzéketlenül fogalmazó vita- partnerei nyomán.

(Vasháló.) A Rádiószínház szombat esti bemutatójának címét nem tudom mire vélni, valahogy nincs köze Györfly László hangjátékához. Mi több: a tehetséges színész- író — aki egyébként a debre- ceni színházban is megjárta — mondandójával sem tudok mit kezdeni. Nem azért, mert félreértem az indulatát, ha- nem azért, mert nem értem, hová akar kilyukadni. Egy munkásszállás és egy tsz melléküzemágban különbö- ző indítatású, sorsú embere- ket terelt össze ugyanis, ké- tes egzisztenciákat, akik Gor- kaj Éjjeli menedékhelyét idé- zik föl. A „hősökről” kide- rül, hogy ábrándjaik vannak, továbbá az is, hogy vágyak módfelett irreálisak... Ez eddig ironikus kritikának tű- nik fel, de rögvest hozzáte- nem, hogy a hangjátékot mégsem tartom elvettét ki- sérletnek. Mert lehet ugyan, hogy az író nem nagyon tudta, hogy mit akar, ám a színész kitűnő szerepeket írt a színészeknek. Fülhallo- mást érzi a színpadi szituá- ciókat és ismeri annyira az életet, hogy kellő dramatur- giail segítségel akár a Vas- hálóból is lehetne egy érde- kes színdarabot készíteni. Ta- lán az éjszakába nyúló ősb- mutató felkeltette valame- lyik színész figyelmét.

A nézőt bizonyosan.

Zöldi László

Művészetpolitikánk időszerű kérdéseiről

Tanácskozott az országgyűlés kulturális bizottsága

Az utóbbi években számos politikai és szakmai fórum foglalkozott művészetpoliti- kánk, kulturális és művésze- ti életünk irányításának kér- déseivel. A téma fontosságát napjaink társadalmi átalaku- lása teszi különösen időszerű- nek, melynek közepette a mai magyar valóságot közvetle- nül ábrázoló művészeti ágak viszonylagos bizonytalanság, a tájékozódás, az útkeresés időszakát éljük. Ilyen körü- lmények között döntő fonto- ságú, hogy a művészeti élet irányításáért felelős testüle-

tek és intézmények hogyan, milyen elvek alapján segítik, támogatják a művészeteket.

Egyebek között erről ta- nácskozott szerdán az ország- gyűlés kulturális bizottsága. A Salamon Hugoné bizottsá- gi titkár elnökléssel a Parla- mentben megtartott tanács- kozáson — melyen jelen volt Raffai Sarolta, az országgyű- les alelnöke —, Tóth Dezső kulturális miniszterhelyettes tartott beszámoló művészet- politikánk időszerű kérdéseiről. (MTI)

Al segíti hajítását

ztését. A terv
socialista bri-
nban részt vevő
velődési és kul-
lásainak teljesí-
sorban a brigá-

CSORÁRA

Apollo február
délután, Meteor
től március 1-ig,
r 23-tól 26-ig dél-
után.

ovjet film A sóly-
tóje. A történet
játsszódik, amikor
még folynak a
nacionalista ban-

Apollo február 27-
us 1-ig délután,
rpad február 23-
ika február 26-án,
-26-ig, Vig feb-
r március 1-ig dél-

NSZK film A nyol-
amelyet Bernhard
endezett. A rendező
ességre csábító té-
humorral, olykor
nironiával mondja,
képpen védi ki a
gletet: az öregek
égérzésének hi-
mimista ábrázolását.

Agárdutományi
23-án, Klinikai feb-
n, Művész február

ek...!
gyéb úr kezéből a
fortélyt". Ma —
gépek és gyarak!
a mesterség és a
az alkotó rejtejté-
ulatokat is fényké-
ül meg ne rezzenj
a kiszabott dőlés-
sal...

ásban egyszerű-
ánk kissé. Megáll-
el kömvészei ösz-
Országházat, egy
ot, ha azt is arrébb
öl, mint a Csoko-
ndenki tudja mi a
vagyunk még va-
gy mi van az ajtó
Mert akkor nincs
ezzel a bonnyolult
— összerakhatjuk,
e, akár a gyerek a

Szalai Csaba

Hol és hogyan kezdődött Debrecenben az Ady-kultusz?

Ady Endre nevezte el Debrecen a Maradandóság városának. Volt idő, amikor ennek a mondásnak valóban igaza volt, később pedig éppen Debrecen járt az élen Ady elismertetését tekintve. Az országban először itt kapott emléktáblát. Az út azonban, amely idáig vezetett, nem volt könnyű. Sokan voltak az akkori időkben Ady 1919-ben bekövetkezett halála után is, akik nyíltan becsmérelték Ady költészetét. A dekadencia, hazfiatlanság, erkölcsatlenség, érthetlenség vadját harsogták ellene. Elnézetek kavarogtak akkor Debrecenben, melyekben mint fiatal újságíró, társasággal együtt magam is részt vettem, védve Ady igazát. Kevesen voltak a városban Ady-hívók, és ez az egyik oka annak, hogy nem rangos helyen vertük le az első tanyákat. Mint az Ady Irodalmi Asztaltársaság egyik alapító-tagja mondhatom el, hogy abban az időben nem volt itt népszerű feladat kiállni Ady mellett. Az asztaltársaság 1922. évi összejövetelein, melyeket a Baththyány utca 2. számú házában, Nagy Endre színházi bodegájának külön szobájában tartottunk, beszéltük meg az Adyval kapcsolatos dolgokat. Egybegyűjtöttük a költőre szőtt rágalmakat, és valóságos haditervet dolgoztunk ki, hogy nem írásban nem is mindig, de legalább az élő szó erejével verjük vissza az Adyt ért támadásokat. Jellemző az akkori helyzetre, hogy maga az irodalmi asztaltársaság elnöke csak „egyéni” véleményét hangoztatta, mivel a lap, melynél dolgozott, nem állt Ady oldalán.

Ez volt tehát az első lépés Debrecenben. Az évek során tárgult az Ady-hívók tábora, és már vendégek is részt vettek a társaság összejövetelein, melyeken bőségesen volt vitaközni való téma, bár ennek megfelelően nem volt arányban a bodegában történt italfogasztás. Nagy Endre, a tulajdonos ezt nem bánta, szerette a fiatalokat, és szívesen hallgatta a vitaközöket.

Egy szép napon azonban jelentős változás történt az irodalmi asztaltársaság életében. A színházzal szemben levő Angol Királynő Szállója és étterem tulajdonosa, Németh Nándor, aki abban az időben a Hortobágyi csárdát is bérlete, felkeresett engem, és javasolta, hogy nagyobb helyiséget ad az asztaltársaságnak, ha az átköltözik az ő éttermébe. A társaság tagjai elfogadták az ajánlatot, és az étteremnek a Kossuth utcára néző kistermében tartották ezután az összejöveteleket. Igaz, hogy ez lármásabb helyiség volt, mivel a színházi esték után, sokan jöttek oda vacsorázni, italozni. Ez azonban azzal az előnnyel járt, hogy sok ismerős, jóbarát került a helyiségbe, és települt le a mi asztalunkhoz. Megindult az Ady-hívók tábora, mivel tapasztaltuk, hogy nem voltunk éppen rossz agitátorok.

A helyiség neve „Bunda” lett. Ennek története pedig a következő: Szathmáry Zoltán (Szaty) debreceni hírlapíró, aki 1899-ben Nagyváradon a Szabadság című napilapot szerkesztette, felfigyelt Ady Endre debreceni újságírói működésére, és szerette volna saját lapjához, Nagyváradra átszábitani. Esetelte előtte a debrecenivel szem-

ben a vídám nagyváradi életet. Megemlítve, hogy a Fekete Sas vendéglőben van egy terem, amelynek neve „Bunda”, ott találkoznak a váradi újságírók, színészek, művészek. Ady figyelmesen hallgatta Szaty szavait, majd kijelentette: Hát legyen ez is „Bunda”, de Ady maradjon egyelőre debreceni újságíró, és csak később kerül át jó barátjával, debreceni hírlapíró társával, Siposs Béla-val együtt Nagyváradra.

Az Ady által elnevezett debreceni „Bunda” egyre népszerűbb lett. Az asztaltársaság összejövetelein megjelenő Móríz Zsigmond, Oláh Gábor, dr. Juhász Géza, Gulyás Pál és több ismert fővárosi, debreceni író. Nyilván ez készítette Németh Nándort, az étterem tulajdonosát arra, hogy javasolja, lássuk el emléktáblával a „Bundát”, és helyezzük el a falon annál az asztalnál, ahol Ady Endre debreceni tartózkodása idején hírlapírói társaisaival és az általa igen kedvelt színészekkel estéről estére tanyázi szokott.

A javaslatot tett követte, és 1924. november 30-án, András napján szép ünnepes keretben került sor az emléktábla leleplezésére. A márványtábla Ady arcát örökítte meg. Vers is van rajta, a következő:

„Harcos vezérünk, Ady Endre
Lobogj élénk mint égi Fárosz
Hogy lángra gyűjtött szent hűntököl
Megtérjen ez a büszke város.”

1877—1919
Ady Endre emlékének emelték a debreceni fiatal írók Németh Nándor áldozatkészségéből. Debrecen 1924.

Ady-emléktábla leleplezése utáni vacsora a „Bundában”

Az emléktábla készítője Németh László szobrászművész. A verset írta Benyovszky Pál, az asztaltársaság elnöke.

Az emléktábla leleplezésén és az azt követő vacsorán a „Bunda”-ban részt vett Ady Endre testvére, Ady Lajos feleségével együtt, Oláh Gábor, dr. Juhász Géza, aki az 1927-ben megalakult Debreceni Ady Társaság elnöke lett. Ott volt Gulyás Pál, dr. Csűrös Ferenc, a városi tanács kulturális tanácsnok, dr. Csobán Endre, a város főleltárnoka, Ady kortársa, Szathmáry Zoltán és több debreceni újságíró, köztük ezen sorok írója is.

Bencze Mihály

DR. VASKÓ LÁSZLÓ: Az utópista szocialisták pedagógiai nézetei

Az elmúlt év végén jelent meg az Egyetemes neveléstörténet sorozatban dr. Vaskó László: *Az utópista szocialisták pedagógiai nézetei* című kismonográfiája. Napjaink nevelési problémáinak megértéséhez szükséges a történeti előzmények ismerete is. Az utópista szocializmus több mint három évszázadra visszanyúló folyamatainak nyomon követése azért fontos, mert mai pedagógiánk eszmerendszere az utópista szocialistákhoz több szálon is kapcsolódik.

Az utópisták elsőként bírálták a magántulajdonra épülő rendet, a gyermekmunkát, a néptömegek társadalmi és kulturális kismimizetését, a kapitalizmus oktatás- és nevelésügyét. A jövő eszményi kommunizmus berendezésű társadalmának elképzelésében fontos szerep jutott a társadalmi pedagógiai elvei, nevelési gyakorlati felvázolásának is. Pedagógiai szemléletük középpontjában a szocialista jellegű társadalomban szervezett nevelési folyamat problémái álltak. A nevelés társadalmi meghatározottságának elvét vallva rámutattak a nevelés és a társadalomban folyó munka szerves kapcsolatára. Főleg a nevelészociológia területén érték el jelentős eredményeket.

Vaskó László a korai utó-

pista szocializmusból kiindulva követi nyomon az utópista szocialisták pedagógiai elképzeléseinek fejlődését. Részletesen foglalkozik Morus Utopiájával és Campanella Napállamával. Neveléstörténeti szempontból Morus legfőbb érdeme, hogy a XVI. század elején felvetette a mindenkire kötelező oktatás fontosságát, a nők egyenjogú képzésének gondolatát. Az oktatásban a tudományos igényével lépett fel és szenvedélyesen harcolt a dogmatikus, szkolasztikus, a valóságtól elvonatkoztatott, emlékezetet gyöttrő tanítással. Campanella Napállamában a tanítás egyik alappillére a megismerés fontosságának szem előtti tartása, valamint a munkára és embereszeretetre nevelés.

A francia „racionalista” kommunizmus pedagógiai gondolatait című fejezetben Denis de Vairasse, Morelly munkásságát, majd Babeuföt és követőit ismerjük meg. Ezután következnek a legnagyobbak és a legismertebbek: Saint-Simon, Charles Fourier és Robert Owen. Saint-Simon pedagógiai vonatkozásban is túlmutat elődein. A nevelés kérdéseit társadalmi szemléletének megfelelően a tőkés fejlődés általános szükségleteinek oldaláról közelíti meg. Bírálja a közoktatásügy elmaradottságát, a

termelés és az oktatás közötti ellentmondásokat. Furrier alkotja a legteljesebb nevelési koncepciót az utópisták közül. Nála illeszkedik a legszervezetesebben a nevelés funkciója az új társadalom mechanizmusába. „Nevelni kell az embert, hogy nemesebbé váljon, és kedvezőbbé kell tenni a környező körülményeket, hogy a társadalmi rend közelebb juthasson a természet adta rend színvonalához” — vallotta Robert Owen, aki az elméleten túl a gyakorlatban is meg kívánta valósítani a neveléssel kapcsolatos nézeteit a New Lanark-i nevelőintézetekkel, majd az 1816-ban megnyitott Jellemképző Intézetet.

Az utolsó fejezet a francia utópista kommunizmus pedagógiai eszméit követi nyomon. Etienne Cabet pedagógiájával foglalkozik, majd a francia forradalmi materialisták, Blanguin és Dézamy pedagógiai munkásságáról ír. A képanyaggal illusztrált kismonográfia érdeme, hogy nemcsak a szorosan vett pedagógia alkotja tárgyát, hanem történeti áttekinthetést is nyújt és igen részletesen és színesen ismerteti az utópista szocialisták munkásságát, társadalmi koncepcióit is. (Tankönyvkiadó, 1977.)

D. Karádi Katalin

Aki szobrot készített Medgyessy Ferencről SÓVÁRY JÁNOS EMLÉKEZETE

Sövény János: Medgyessy Ferenc

giai irányítása mellett fejlődött ki az 1920-as évek elején. A három mester közül leginkább Stróbl Alajos állott közel hozzá, aki ekkorra már túljutott az eklektika és a szecesszió buktaóin és szobrászata megtisztult patetikus és érzelmes vonásaitól. Már olyan szobrok alkotására volt képes, mint például az „Anyánk”.

Sövény János több száz kiemelkedő, lélektanilag hiteles portrét alkotott, ezek közé tartozik a Medgyessy Ferenc is, akihez őszinte barátság fűzte. A szobrászatról valótlan nézetek is azonosok voltak. Medgyessy tömör formáinak letisztult mozdulatai és statikus mintázása megragadta Sövény képzeletét.

Sövény János 1895. november 15-én született a Háromszék megyei Papolcon. Elemi iskoláit Kézdivásárhelyen és gimnáziumi tanulmányait Kolozsvárott végezte, míg Budapesten fejezte be. Nyugatalan vére azonban Amerikába úzte, élt Rio de Janeiróban és Philadelphiában. Megélhetési gondjai arra kényszerítették, hogy bármiféle plasztikai megbízást elvállaljon: dolgozott műkereskedőknek, kerámiai terveket készített és a merőben idegen amerikai környezetben is elérte, hogy kisebb igényű feladatok vállalásával jó nevet vívjon ki magának. De a honvágy hazahozta Magyarországra. Néhány évi

vergődés után a fővárosban telepedett le és főleg kő- és fémplasztikákat készített. A nagyobb megbízások azonban jó ideig késlekedtek. Később kisebb-nagyobb köztéri szobrokra és mind több portrérára kapott megrendelést. Különös érzéke volt ahhoz, hogy alkotásait a környezettel összehangolja. A hangulati értékek nagy szerepet játszottak művészetében. Korsós női, játszó macskói, erkély- és homlokzati domborművei, majd sportszobrai híven tükrözik az egyszerű és tiszta formák felé vonzódását. Stílusuk sok rokon vonást mutat a Medgyessyvel, a tömörséget, a kő anyagserűségét mesterien tudja érzékelteni. Sportszobraiban egyetlen mozdulatba sűrítette a döntő pillanatot és ennek kifejezésében biztos rajztudása és anatómiai ismeretei is segítettek. A temető művészetében is érdekelt, sírelméplasztikában is maradandó alkotott, érvényre juttatva a már elcsúszt fájdalom érzetét megindító harmóniáját.

Műveiben a szobrászat klasszikusainak átértékelése is kifejeződik, akárcsak Medgyessy Ferencnél. Barátjáról készített portréjában az anyag lelkiségébe tekintő vizsgálódás fejeződik ki, és az arc domborulatának összegző nagyvonalúsága mellett is szőhöz juttatja a részletek finomságát.

Dr. Tóth Ervin

A RÁDIO MELLETT

Ősök és hősök

Hosszabb távollét után az ember szinte ráveti magát a hanglára — ez régi tapasztalatom. Mint ahogy az is, hogy a néhány napos habzsolás után sem ábrándulunk ki. Már csak azért sem, mert a három teljes program mindig akkora választékkel kecsegett, hogy nem csupán érdeklődésünk, hanem pillanatnyi hangulatunk szerint is szemelgethettünk. Csak egy példa: a szombati műsorok közül kilencet karikáztam be, hetet sikerült meghallgatni, legalább ötről mondandóm is volna, s három adás nyomán támadt reflexióim talán megérdemlik a nyilvánosságot.

(Ős-Ludas.) Egyegek között azért kedvelem a rádiót, mert nem akar mindenáron aktualizálni. Bőséges műsoridejéből arra is telik, hogy vissza-visszanyúljon az irodalmi alapművekhez. Szemmel mindenképp azért fontos, mert olvasóként és nézőként gyakorta szembesülünk egy-egy alapmű ilyen-olyan feldolgozásával — fogalmazhatnám úgy is, hogy az utókor ítéletével —, márpedig az értelmezés megzavarhatja látásmódunkat, ha nem ismerjük az eredetét, a kiindulópontot. Izgalmas Sarkadi- és Bornemissza-felfedezésekre emlékezem, ezekhez társul most a szombati előadás: Fazekas Mihály „eredeti magyar regényének” bemutatója. A Karinty színpad újszerű kezdeményezése érdekes, sőt isgalmas volt, végtére is a közreműködők — elsősorban a rendező Kerényi Imre és a mesélő Agárdi Gábor — nem dolgozták át, nem porolták le a nyugodtan hömpölygő Ős Ludás Matyit, hanem „csak” megjelenítették. Persze, ezt is módjával tették: csupán annyira dramatizálták, amennyire elkerülhetetlen volt a hamisítatlan párbeszéd helyzetekben a mesélő átadta a szót színésztársainak, akik egy-egy markáns hangportrét vázoltak fel, majd folytatta a történetet. Diákkoromban nem jártam ugyan Julow tanár úr szemináriumaiba, de elképzelem, hogy még a legigényesebb irodalomtörténész is elégedett lehetett ezzel a költészmóddal. Hiszen annyi (félre)értelmezés után végre az országos nyilvánosság előtt is kiderült, hogy a nyugdíjas huszár főhadnagy annak idején mit és miért írt meg. A rövid és hatásos bemutatón feltártul előttünk, hogy a

debreceni szerző miként képzelte el a világbójtást... (Szociográfia kalakájában.) A szombat délelőtt sugárzott vitaműsor a kecskeméti Forrás egyik figyelemre méltó kezdeményezéséről szólt. A valóságfeltárási folyóirat fiatal írókból brigádot szervezett, hogy általuk és velük képet rajzolhasson a kiskunsági településről. Fülöpzsájlásról. Már a harmincöt perces beszélgetésből körvonalazódó falukép is érdekesnek bizonyult, mert lényegében az országos helyzetet tükrözte, de még ennél is elgondolkodtatóbb volt a megszólaltatottak szemléletmódja. Tarján Tamás vitavezető ugyan is egy novellistát (Mózes Lajost), egy népművelői beállítottságú író-szerzőt (Varga Csabát) és egy szociológust (Bánlaky Pált) invitált a mikrofon elé. S kiderült, hogy a novellista látja-látatja a legvégletekben a falut, a félig író, félig szociológus már belátóbb az ellentmondások iránt, a szociológus pedig végképp megérti a hiányszókat és nehézségeket. Mindebből furcsa villódzás kerekedett. A vita előfeltelei tehát adottak voltak. mindazonáltal félt, hogy a rádiósok igazságtalanul bántak a novellistával. Már csak azért is, mert elképzelhető, hogy az aki fogalmi eszközökkel a legkevésbé képes megközelíteni a valóságot, kisvártatva olyan esztétikai minőséget „termel”, amelyek révén valóságosabb képpünk lesz a kiskunsági te-

lepléről, mint a talán pontosabban látó, ám kevésbé érzéketlenül fogalmazó vitapartneri nyomán.

(Vasháló.) A Rádiószínház szombat esti bemutatójának címet nem tudom mire vélni, valahogy nincs köze Györfy László hangjátékához. Mi több: a tehetséges színész — aki egyébként a debreceni színházat is megjárta — mondanádójával sem tudok mit kezdeni. Nem azért, mert félreérttem az indulatait, hanem azért, mert nem értem, hová akar kilyukadni. Egy munkásszálláson és egy tsz melléküzemágában különböző indítással, sorsú embereket terelt össze, ugyanis, kétes egzisztenciákat, akik Gorkij Éjjeli menedékhelyét idézik föl. A „hősökről” kiderül, hogy ábrándjaik vannak, továbbá az is, hogy vágyaik módfelett irreálisak... Ez eddig ironikus kritikának tűnik fel, de rögvest hozzátesszem, hogy a hangjátékot mélyesen tartom elvetélt kísérletnek. Mert lehet ugyan, hogy az író nem nagyon tudta, hogy mit akar, ám a színész kitűnő szerepeket írt a színészeknek. Fülhalkotást érzi a színpadi szituációkat és ismeri annyira az életet, hogy kellő dramaturgiai segítséggel akár a Vashálóban is lehetne egy érdekes színdarabot készíteni. Talán az éjszakába nyúló ösbemutató felkeltette valamelyik színház figyelmét. A nézőt bizonyosan.

Zöldi László

Művészetpolitikánk időszerű kérdéseiről

Tanácskozott az országgyűlés kulturális bizottsága

Az utóbbi években számos politikai és szakmai fórum foglalkozott művészetpolitikánk, kulturális és művészetpolitika életünk irányításának kérdéseivel. A téma fontosságát napjaink társadalmi átalakulása teszi különösen időszerűvé, melynek közepette a mai magyar valóságot közvetlenül ábrázoló művészeti ágak viszonylagos bizonytalanság, a tájékozódás, az útkeresés időszakát éljük. Ilyen körülmények között döntő fontosságú, hogy a művészeti élet irányításáért felelős testüle-

tek és intézmények hogyan, milyen elvek alapján segítik, támogatják a művészeket.

Egyebek között erről tanácskozott szerdán az országgyűlés kulturális bizottsága. A Salamon Hugoné bizottsági titkár elnökelével a Parlamentben megtartott tanácskozáson — melyen jelen volt Raffai Sarolta, az országgyűlés alelnöke —, Tóth Dezső kulturális miniszterhelyettes tartott beszámoló művészetpolitikánk időszerű kérdéseiről. (MTI)

Plakátragasztót 8 órai állandó munkára felvesszünk...

A görbeházi Béke Mgtsz gyakorlati rendelkezés meggazdász...

A Kossuth Mgtsz felvezető gépkocsikat, gépjárműveket...

APRÓHIRDETÉSEK

HÁZ Ház, 3 szoba, spájz, fürdőszoba, terasz, 500 négyzetméter...

Családi ház 600 négyzetméter, öntözhető, gazdaságkioszár...

Kertes házzal együtt elcserelem másfél szobás tanácsos összkomfortosra...

Eladó négyszobás családi ház, Vízkezdő M. u. 22.

Két családnak is alkalmas családi ház 2 ikerablakos utcára...

Saját házzal, kert, garázzal elcserelem 1+2 szobás vagy kétszobás tanácsosra...

Két és fél szobás tanácsos lakás elcserelem ugyanilyen házfelújítással...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Műanyagos levő, olcsó bért, szoba-konyha/szoba lakást...

Dolgozókat alkalmaznak

Építőipari kivitelezésben jártas munkásmérnököket, építésszakembereket...

A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat Hajdúváros felvétele keres dekoratív...

Gyakorlattal rendelkező bérizsgálókat felvezető Gaboronfalvi Malomipari V. u. 13. sz. Jelenkezés...

Szakipari és Kiskereskedelmi Szövetkezet (Debrecen, Monostorpályi út 9.) felvezető munkásokat...

A H.-B. m.-i Tanácsai Építőipari Vállalat felvétele keres teljesítményes mérnököket...

A DOTE Életitani Intézete általános mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

Számviteli munkában jártas kontrolling könyvelőt és utóalkalmazást...

A Hajdú-Bihar megyei Víz- és Csatornamű Vállalat központi telepre lakatos, lakatos-hegesztő, villanyszerelő, autómotor-szerelő...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

A DOTE Életitani Intézete felvezető mérnököket keres felvezető munkásokat...

IPARI VÁLLALAT PÁLYÁZATOT HIRDET

Főiskolai vagy mérlegképes könyvelői képesítésű és gyakorlattal rendelkező dolgozók részére,

debreceni munkahelyre belső ellenőri és ügyvitelszervező munkakörök betöltésére,

püspökladányi és hajdúsámsoni munkahelyekre adminisztratív vezetői munkakör betöltésére.

* Pályázatokat „Szervezés, vezetés 109 624” jellegére a Hirdetőbe kérjük küldeni.

A Merkur Személygépkocsikereskedő Vállalat FELVÉTELRE KERES alkalmat és anyagraktárvezető, számlavezető, női takarítót, nyugdíjas gépkocsivezetőt, férfi segédmunkásokat.

A MEZŐGÉP Vállalat Hajdúszoboszlói Gyáregysége felvétele keres 3-5 éves gyakorlattal rendelkező személygépkocsivezetőt, mezőgazdasági gépek felvezetőjét, traktorvezetőt...

A Kelet-magyarországi MÉR Nyersanyag-hasznosító Vállalat, Debrecen, Külső vásártér 3. sz. felvétele keres központi javítóhelyes autószerelőt, autómotor-szerelőt, hegesztőt, villanyszerelőt...

A Kelet-magyarországi MÉR Nyersanyag-hasznosító Vállalat, Debrecen, Külső vásártér 3. sz. felvétele keres központi javítóhelyes autószerelőt, autómotor-szerelőt, hegesztőt, villanyszerelőt...

A Debreceni Kertészet gyakorlatl rendelkező kertésztechnikusok áruforgalmi ügyintézői munkakörbe, közgazdasági technikusok felvételére és gyakorlati hálózati ellenőrt, továbbá adminisztratív és gépjármű vezetőket keres.

GYÁSZHÍREK

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk, nagynénk, OZV. DARÓCZI KÁROLYNE Váradi Katalin 93 éves korában elhunyt.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapám, apósom, nagyapám, testvérem, nevelőapám és rokonunk, SZÉKELY JÁNOS nyugdíjas, 82 éves korában, rövid betegség után, váratlanul elhunyt.

Ertesítjük mindazokat, akik ismerték és szeretették, hogy DR. NÁBRÁCSKY BÉLA életének 58. évében, váratlanul elhunyt.

Tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szeretették, hogy SZEMES SÁNDORNE volt Miklós Ambrusné Gázi Hóna életének 72. évében, február 17-én elhunyt.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretettel, virágot hoztak, koszorút, virágot helyeztek és mély fájdalommal részvételüket fejezték ki.

Megrendületen értesítjük barátainkat, az ismerőseket és volt munkatársakat, hogy BERNÁTH ZOLTÁNNÉ Agárdi Pirokska február 12-én, 46 éves korában, hősiesen, viselt hosszú szenvedés után végleg elhunyt.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik HORVÁTH JÁNOS temetésén megjelentek.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik LÓKODI JÓZSEF búcsúztatásán megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély fájdalommal részvételüket fejezték ki.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik BÉNYE GUSZTÁVNA temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek és mély fájdalommal részvételüket fejezték ki.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapám, apósom, nagyapám, dédnagyapám és jó rokonunk, ID. PINCFÉS ANDRÁS nyugdíjas, 91 éves korában elhunyt.

Felvétele keres A DEBRECENI MÁV JÁRMŰJAVÍTÓ ÜZEM gyors- és gépjármű, lakatosokat, hegesztőket, festőket és mázókat, tűzkirovásokat és segédmunkásokat.

Felvezünk HUNGÁRIA MŰANYAG-FELDOLGOZÓ VÁLLALAT 2. SZ. GYÁREGYSÉGE Debrecen, Kishegyesi út. Jelenkezés a munkügyi osztályon.

autómotor-szerelő, autóvillamosság szerelő, esztergályos, marós, szerzőkészítő, géplakatos, hegesztő, villanyszerelő szakmunkásokat, férfi és női betanított munkásokat.

Műszaki fejlesztés, technológiai, szerzőkészítő, tmk-szerzőkészítő, területen nagy gyakorlattal rendelkező felsőfokú gépári végzettségű műszaki osztályvezetőt keresünk felvétele.

TANÉRT 1. sz. mechanikai gyáregysége, Debrecen, Háman Kató út 76. Jelenkezés a személyzeti osztályon.

Gondok és eredmények

A megyei és a debreceni városi teke szakszövetség a közelmúltban együttesen tartotta meg éves beszámoló gyűlését a megyei sporthivatal kistanácstermében. A résztvevőket, köztük Orbán Bélát, a megyei sporthivatal csoportvezetőjét Rigó Dezsőt, a megyei teke szövetség elnöke üdvözölte, majd Akurátni Sándor, a megyei szövetség főtitkára, a városi szakszövetség elnöke ismertette a két szövetség elnökségének beszámolóját.

A bevezetőben a vezetőség tevékenységéről hallhattunk. Az elnökségek munka- és üzlestervezés szerinti tevékenységük munkájukat az elmúlt évszázadban a tervben rögzített feladatokat — kivéve a fejlesztést, melynek nem sikerült az anyagi vonatkozású feltételeit biztosítani — teljesítették.

Az utánpótlás területén értek el eredményeket, húsz ifjúsági korú fiatal kapcsolódott be a sportágba. Igen kevés a női versenyző, csupán három szerepel a tekezők nyilvántartásában.

Megtudhattuk a beszámolóból, hogy a megyében jelenleg nyolc országos, tíz I. és négy II. osztályú minősítésű versenybíró működik. Az elmúlt évben nem rendeztek versenybírói tanfolyamot, továbbképzést igen, és az idén kezdő versenybírói tanfolyamot szerveznek. Az edzők helyzete már nem olyan kielégítő, mint a versenybíróké. Hajdú-Biharban mindössze öt képesített edző működik, négy szakosztályban. Három tekeosztályban nem foglalkoztat edzőt. Néhányan edzőtanfolyamon vesznek részt.

A beszámoló további részében a szakosztályok életéről, eredményeiről, gondjairól volt szó. A DMTE az NB II-

ben szerepelt és kiesett, a D. Honvéd Bocskai, a Hajdúnánás, a DVSC és a DEAC az NB III. keleti csoportjában játszott. Ugyanitt kezdte az idényt a Berettyóújfalui Kórház és a D. Volán együttese, azonban a két csapatot a tavaszi idény végén törölték a küzdelmekből, mert többször nem álltak ki. A debreceni csapatok tartalék együttesei a városi csapatbajnokságban vettek részt. Az elmúlt évben a két szakszövetség rendben megrendezte a versenynaptárra foglalt viadalokat, küzdelmeket, közülük kiemelkedett az országos női ifjúsági páros bajnokság, melyet sikeresen bonyolítottak le az egyetemi pályán. Az elmúlt évben két fiatal, ifj. Gocsik József (DVSC) és Burger Ferenc (D. Honvéd Bocskai) teljesítette az ifjúsági aranyjelvényes sportolói szintet.

Ez a sportág sok gondal küzd, a lelkes társadalmi aktivitást több segítséget igényelnének. Többek között olyanokat, mint az építők munkásszállóján létesített automata kettős tekepálya. Sokat várnak a sportág vezetői attól is, hogy rövidesen elkészül a DMTE nagytervezési versenypályája.

A beszámolóhoz hozzácsatolt Rigó Dezső (DMTE), Tóth Béla (DVSC), Fazekas Sándor (DEAC), Iványi Sándor (Hajdúnánás), Könyű József (DEAC) és Orbán Béla. A felszólalók érdemelegesen beszélték a hiányosságokról, végrehajtható javaslatok előterjesztésével segítették az elnökségek jövőbeni munkáját.

Akurátni Sándor válaszolt az elhangzottakra, majd a bajnoki érmeik, oklevelek kiosztására került sor.

F. K.

A beszámoló résztvevőinek egy csoportja

Focifarsang

Első alkalommal rendezte meg a debreceni labdarúgószövetség a Focifarsang elnevezésű kispályás teremtornát. A kétnapos viadalon (szombaton és vasárnap) a városi sportszervezők nyolc együttes vetélkedik a győzelemért.

Az első csoportban az öregfiúk csapatai mérkőznek — a közönség ismét pályán láthatja a DVSC, a DMTE és a DEAC labdarúgóit, valamint a legjobbakból összeállított Debrecen válogatottat. A négy együttes körmérkőzéses tornán dönti el a helyezések sorsát.

A második csoportban a városi kispályás labdarúgó-bajnokságban jól szerepelt együttesek közül a Atommagkutató Intézet, a D. Köz-
mű, az Alföldi Vendéglátó, valamint az AFIT csapata lép pályára. A mérkőzések szombaton délután 2 órakor kezdődnek, s a nyolc csapat este fél 9-ig nonstop másorban játssza mérkőzéseit. A tornát másnap, február 26-án, vasárnap reggel 8 órakor folytatják, az ünnepélyes eredményhirdetésre a tervek szerint fél 1-kor kerül sor.

Felszabadulási Kupa

A labdarúgó Felszabadulási Kupáért szerdán újabb mérkőzéseket játszottak. A VI. csoportban szerepel a DVSC, a DMTE és a Hajdúszoboszlói Bocskai.

DVSC—Hajdúszoboszlói Bocskai 4-0 (2-0). Hajdúszoboszló, 200 néző vezette Demeter. DVSC: Kun — Mohácsis, Kiss II., Puskás, Halla (Lipkó) — Czizora (Herczeg), Belényesi — Diószegi, Maczkó, Rácz P., Vajda. — Hajdúszoboszló: Baráth — Szigeti, Király, Csathó, Kántor (Szabó J.), Kuti, Szabó L., Ács (Nagy S.), Siket, Bodonyi, Kálmán. A DVSC-ben Dunai

II. sérülése miatt nem játszott. A játékidő nagyobb részében a debreceniek támadtak és biztosan nyertek. Góllövők: Diószegi (14. p.), Rácz P. (16. p.), Herszeg (81. p.) és Vajda (86 p.).

DMTE—Kisvárdai SE 1-1 (0-0). Kisvárdai, 200 néző, vezette Szilágyi. DMTE: Magyar Gy. — Horváth, Csiki, Szabolcsi, Gergely, Magyar A., Tózsér, Badi, Szabó A., Homonnai, Demkó. Fagyott talajú, havas pályán küzdelmes mérkőzés volt a két NB III-as együttes. A debreceniek gólját Demkó rúgta.

ATLÉTIKAI OB

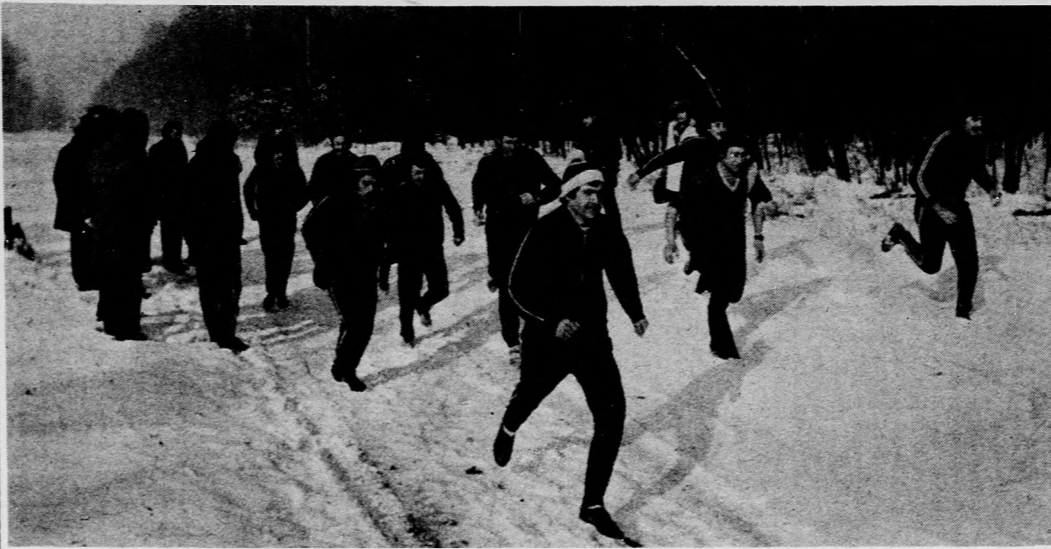
Lázár és Pintér aranyérmes

Folytatódott a debreceni atléták jó szereplése az országos fedett pályás bajnokságon is: a második napi küzdelmekben újabb két debreceni sportoló állhatott fel a dobogó legmagasabb fokára.

A 200 m férfi síkfutás aranyérmét Pintér Józsefnek, a DEAC atlétájának nyakába akasztották. A fiatal sportoló már tavaly is a döntőbe verekedte magát, de akkor a külső pályára kisodródva csak a negyedik helyet tudta megszerezni. Most magabiztos futással 22.1-es teljesítménnyel előzte meg az esélyes Hornyacsekét (Ú. Dózsa). A női 800 méterben Lázár Magdolna (DMTE) győzött 2:11.1-es idővel — míg klubtársa, a bajnoki cím védője, Lipcsei

Iren Moszkvába utazott nemzetközi versenyre.

A győztesek. Férfiak. 200 m: 1. Pintér (DEAC) 22.1. — 800 m: Zsinka (Ú. Dózsa) 1:50.4. — 60 m gát: Bognár (SZEOL) 8.07. — 3000 m: Török (SZEOL) 8:0.3.3. — 4 x 100 m: Ú. Dózsa 1:20 (országos csúcs). — **Hármas:** Katona (Bp. Honvéd) 16.13. — **Rúd:** Weisz (Bp. Honvéd) 408. — **Nők. 60 m:** Könye (Bp. Honvéd) 7.70. — 200 m: Könye 24.3 (országos csúcs). — 800 m: Lázár (DMTE) 2:11.1. — **Súly:** Armuth (FTC) 15.89. — **Magas:** 1. Mátay (MAFC) 188. 2. Sámuel (MAFC) 186 (mindkettő EB-szinten belüli eredmény).

A Nagyerdőn, a debreceni járás férfi felnőtt futók rajtjáról készült felvétel

MEZEI FUTÁS

Bajnoki verseny Debrecenben és Hajdúböszörményben

A debreceni járás és Hajdúböszörmény ez évi mezőfutó-bajnokságát a napokban bonyolították le. A résztvevők havas terepen futották le a távot. A két bajnokságon a következők győztek.

DEBRECENI JÁRÁS.
Nők. Ifjúságiak (2000 m): Kovács Éva (Hajdú Vasas). — **1963 évbeltiek (1500 m):** Szabó Éva (Hajdú Vasas). — **1964 (1500 m):** Rása Mária (Hajdúsámson). — **1965 (1400 m):** Illés Erzsébet (Nyíradony). — **Csapatban. Serdülők (1500 m):** Hajdú Vasas. — **1400 m:** Hajdú Vasas. — **Ifjúsági:** Balmazújváros. — **1500 m:** Hajdúsámson.
Férfiak. Felnőttek (5000 m): Balogh Lajos (Hajdúsámson). — **Ifjúságiak. 4500 m:** Hamar István (Hajdúsámson). — **4000 m:** Sülvölts Gyula (Hajdúsámson). — **1962 (4000 m):** Batár József (Hajdú Vasas). — **1963**

(3500 m): Gulyás László (Hajdú Vasas). — **1964 (3000 m):** Ujfalusi János (Nyíracsad). — **1965 (2500 m):** Zeke Sándor (Hajdú Vasas). — **Csapatban. Felnőttek:** Vámospercs. — **Ifjúságiak:** Vámospercs. — **1964 (3000 m):** Hajdú Vasas. — **1965 (2500 m):** Nyíradony.

HAJDÚBÖSZÖRMÉNY.
Nők. Serdülők. B-kategória (1300 m): Tóth Mária (2. sz. isk.). — **A-kategória (1300 m):** Katona Piroška (gimnázium). — **Ifjúságiak (1800 m):** Lázár Ilona (gimnázium). — **Felnőttek (2000 m):** Bakó Erzsébet (Bocskai SE).

Férfiak. Serdülők. B-kategória (2000 m): Nagy Imre (4. sz. isk.). — **Ifjúságiak (4000 m):** Forgács Lajos (Bocskai SE). — **Felnőttek (5000 m):** Fekete Antal (Bocskai SE).

(Kalmár István felvétele)

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése)	Népsport Sportfog. Rádió Napló			
1. Milan (2)—Róma (8)	1	1,x	1	1
2. Fiorentina (15)—Juventus (1)	x,1,2	2,x	x,2	x,2
3. Lazio (11)—Inter (5)	x,1	x,2	1,x	x,2
4. Napoli (6)—Atalanta (9)	1	1,x	1	1
5. Perugia (7)—Bologna (13)	1,x	x,1	1,x	1
6. Pescara (16)—Lanerossi (3)	x,1	x,2	x,2	2,x
7. Verona (10)—Genoa (12)	1,x	x	1	1
8. Brescia (10)—Palermo (4)	x,1	x,1	1,x	x,2
9. Catanzaro (9)—Avellino (5)	1,x	x,1	x,2	x,1
10. Cesena (17)—Varese (16)	1,x	x,1	1,x	1
11. Modena (19)—Taranto (6)	x,2	x,2	x,1	2
12. Monza (11)—Ternana (2)	1,x	x	x,1	x,2
13. Pistoiese (20)—Rimini (14)	x,1	x	1,x	1,x
14. Cagliari (13)—Como (18)	1,x,2	1,x	1,x	1
15. Sampdoria (12)—Bari (8)	1,x	x,1	1	1
16. Torino (4)—Foggia (14)	1	1	1	1

NB I-es labdarúgó-mérkőzések

Ferencváros—Zalaegerszeg 5:0 (2:0). Ólói út, 10 000 néző, v.: Maczkó, Körbös.
Góllövők: Szokolai 2 (együt 11-esből), Ebedli, Bálint és Nyilasi.
Az első percben megszerzett vezetést nagy előnyt és nyugalmat jelentett az FTC-nek, amely déli csapat nagyvonalú győzelemmel nyújtott.

MTK-VM—Székesfehérvári MAV Előre 5:0 (3:0). Hungaria körút, 2500 néző, v.: Körbös.
Góllövők: Koritár 5, Pekker, Turóczyk.
Megérdemelt győzelmet aratott az MTK-VM. A MAV Előre csak a védekezéssel törődött — ezt sem oldotta meg tökéletesen.

Vasas—Videoton 1:1 (0:0). Székesfehérvár, 15 000 néző, v.: Nagy Béla.
Góllövők: Izsó, illetve Tieber (11-esből).
A Videoton játékból ezúttal legnagyobb erénye a támadójáték hiányzott. Székesen, tervszerűtlenül, jassan és közpén szőtt támadások rendre fennakadtak a 16-os vonal környékén törőülő Vasas védelmén.

Békéscsaba—Dunaújváros 3:0 (1:0). Békéscsaba, 8000 néző v.: Tátrai.
Góllövők: Tulipán, Budavári, Judik (öngól).
A Békéscsaba a játék képe alapján könnyen visszaadhatta volna az ősi 0:5-öt, az együttes megérdemelten kapott vasast.

SZEOL AK—Csepel 2:0 (2:0). Szege, 2000 néző, v.: Tompa.
Góllövők: Kozma III., Jernel.
A 20 percen át a jóval gyorsabb szegezi támadások két gólt is eredményeztek, s ez a játékidő a házalaknak elegendő is volt a győzelemhez. A Csepel szétesően játszott.

Diósgyőr—Bp. Honvéd 1:1 (1:1). Diósgyőr, 12 000 néző, v.: Mohácsi.
Góllövők: Oláh, illetve Weim-per.
A 26. percben korszerű baloldali támadás futott a pályán. Fekete Görgeihez továbbította a labdát, aki elhúzott a balszélen, a 16-os vonalra közelében jól fejté középre. Oláh bravúros előrevetődéssel a bal alsó sarokba fejtette a labdát (1:0). Nem sokáig várattott magára a kiegyenlítő

gó. A 29. percben a diósgyőri védők hibájából egyenlített a Honvéd. Pintér beadása a fedezetlenül álló Weim-per elé került, aki a tétovázó diósgyőri védők mellett úgy lött a hálóba, hogy a labda a kapufáról perdült a bal sarokba (1:1).
Nem hozott magas színvonalú játékokat a diósgyőri talajközö.

Kaposvár—Haladás 1:0 (1:0). Kaposvár, 4000 néző, v.: Somlai.
Góllövő: Turai.
A Kaposvári csapatot felhozta a vezető gól és ez a lendület a se-reghajtonak elég volt arra, hogy legyőzze az eneráltan játszó Haladást.

Ú. Dózsa—Rába ETO 2:2 (1:0). Megyeri út, 4000 néző, v.: Pádár.
Góllövők: Nagy, Schumann, illetve Somogyi, Cs. Horváth.
A 29. percben jobboldali szögletű támadásnál a kapus Földes bizonytalanul mozdult ki, kezét között Fekete tovább csúsztatta a labdát a gólvonalon helyezkedő Nagy elé, aki bár közben a jobb oldali léce alá helyezte (1:0).
A 74. percben a szemfüles Schumann kiugrott a védők gyűrűjéből és a bal alsó sarokba vágta a labdát (2:0). A 85. percben Pásztor kitűnően időzített átadással Somogyi nagygyorsan ismert fel a lehetőséget, cs a kiinduló Tóth Z. mellett 8 m-ről a kapu jobb oldalába továbbított (2:1). A 90. percben Magyar baloldali beadását az útköz társai sarkán helyezkedő Cs. Horváth a baloldali kapufa mellett a hálóba fejtette.

A győriek győzelmet érdemeltek volna!
A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

1. Ú. Dózsa	21	11	8	27	—29	30
2. Bp. Honv.	21	13	3	40	—15	29
3. MTK-VM	21	11	7	33	—18	29
4. Videoton	21	11	6	43	—30	28
5. Vasas	21	11	6	41	—24	28
6. FTC	21	9	7	41	—33	25
7. Tatab.	20	8	7	51	—25	23
8. DVTK	21	5	11	54	—25	21
9. Dunaújv.	21	6	8	76	—36	20
10. Csepel	21	7	5	93	—39	19
11. Haladás	21	8	9	25	—35	19
12. B.-csaba	21	7	5	25	—35	19
13. Pécsi MSC	20	6	6	24	—26	18
14. Rába ETO	21	3	10	22	—29	16
15. MAV Előre	21	7	12	27	—49	16
16. ZTE	21	3	8	10	—42	14
17. SZEOL AK	21	2	14	26	—48	12
18. Kaposvár	21	3	4	14	—50	10

Sorokban

Mexico City rendezte 1979-ben a főiskolai világlátékok, az Universiade küzdelmeit, az Universiade küzdelmeit. Jose Lopez Portillo elnök rendeletben jelentette be a szervező bizottság létrehozását, s felhívta az ország valamennyi szervezetét a minél szorosabb együttműködésre a X. főiskolai világlátékok sikeres lebonyolítása érdekében.

Barátságos labdarúgó-mérkőzésen Anglia B-válogatottja Augsburgban 2-1 (0-0) aranyú győzelmet aratott az NSZK B-válogatottja ellen. A gólokat McDermott és Fairclough, illetve Worm szerezte.

A berettyóújfalui járási asztalitenisz-bajnokság tavaszi végeredménye: Berekbőszörmény 17, Szentpéterszeg I. 16, Furta 12 pont.

Három mérkőzést játszott az Avas Kupa női kézilabdatornán a DVSC csapata. Az NB I-es Borsodi Bányászól 17:14 arányú vereséget szenvedett, majd legyőzte a Nyíregyházi Tanárképző (10:9) és a DVTK (15:7) együttesét, így csoportjában a második helyen végzett. A helyosztóra, melyen a torna harmadik helyéért mérkőzhet a vasutas együttes, március 4-én kerül sor a miskolci városi sportszarnokban.

Külföldi labdarúgó-bajnokságok. Csehszlovákia: Brno 24, Dukla Praga 23, Lokomotiva Kosice 20, Slavia Praga 20. — Belgium: Bruges 39, Liege 35, Anderlecht 33. — Spanyolország: Real Madrid 31, Barcelona 28 pont.

Tekeeredmények. A debreceni városi bajnokság végeredménye: 1. Budai 440, 2. Rigó 436, 3. Szepesti (valamennyien DMTE) 425, 4. Ecsedi (D. Honvéd Bocskai) 425, 5. Molnár (DMTE) 419, 6. Fejes (DMTE) 403 fa.

A Debreceni Vízügyi Igazgatóság csapata (Mircse Mária és Durst Ferencné) nyerte a vízügyi dolgozók országos asztalitenisz-bajnokságán a csapatversenyt, s a női páros küzdelmeit. Egyéniben mind a ketten bronzérmet szereztek. A férficsapatok viadalán a KEVIEP együttese ötödik lett.

Húsz egyesület több mint száz versenyzője lép szombat és vasárnap Sajószentpéteren, az idény-nyitó ökölvívó-viadalon.

Barátságos jégkorongmérkőzésen a magyar bajnok Ferencváros 7:5 arányú győzelmet aratott a válogatott játékosokkal felálló csehszlovákiai első ligás VSZ Kosice ellen. A kassai jégkorongosok ma, csütörtökön a világbajnokság B-csoportjának küzdelmeire készül magyar válogatott ellen lépnek pályára a Kisstadióban.

A sakk OB II. keleti csoportjának állása: Ganz Vilamosági 20,5, Asztalos SE 20, D. Spartacus 19, DEAC 17 (1 függő), BKV Előre 15,5, SZVSE 14,5 (1), Miskolci Spartacus 14, MEM 12,5, Láng Vasas 12, Salmótarján és SZMTE 11,5-11,5 (2-2), DVTK 9,5, MEDCOR 9, Bp. Selyemkikészítő 6,5 pont.

Varga (Vasas Izzó) és Geiger (KKFSE) vezeti a labdarúgó NB II góllövölisztájának élmezőnyét — mindkét játékos 13-13 gólt rúgott.

A Pedagógus Szakszervezet városi asztalitenisz-bajnokságának győztesei. Nők: Rabné (Bocskai). Férfiak: Dobzai (Bocskai). Vegyes páros: Rabné—Dobzai.

A debreceni járás ifjúsági sakkversenyén Hegedűs Anikó (Hajdúdorog) és Hegedűs László (Hajdúdorog) szerezte meg a bajnoki címet.

A TASZSZ jelentése szerint több mint ötmillió külföldi korosztályú kubai vett részt az elmúlt évben sportrendezvényeken. A legjobbak 300 nemzetközi viadalon szerepeltek, és csak-négy 500 érmet, kupát és trófeát nyertek. Mindez azon az úlélen vált ismertté, amelyet az országos sportintézet tartott, s amelyen szöveggyűjtés került a további sportmunkával kapcsolatos teendők is.

